Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2025)0189

Prihodnost kmetijstva in skupna kmetijska politika po letu 2027

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. septembra 2025 o prihodnosti kmetijstva in skupni kmetijski politiki po letu 2027 (2025/2052(INI))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju členov 13, 38 in 39 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), ki določajo vzpostavitev skupne kmetijske politike (SKP) in njene cilje,

– ob upoštevanju členov 40 in 42 PDEU o vzpostavitvi skupne ureditve kmetijskih trgov in o obsegu, v katerem se za proizvodnjo kmetijskih proizvodov in trgovino z njimi uporabljajo pravila o konkurenci,

– ob upoštevanju člena 349 PDEU, ki opredeljuje status najbolj oddaljenih regij in določa pogoje za uporabo Pogodb v teh regijah,

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 19. februarja 2025 z naslovom Vizija za kmetijstvo in prehrano – Skupno oblikovanje kmetijskega in živilskega sektorja, ki bo privlačen za prihodnje generacije (COM(2025)0075),

– ob upoštevanju raziskave Eurobarometer iz leta 2024 z naslovom *Europeans, agriculture and the CAP* (Evropejci, kmetijstvo in SKP)[1],

– ob upoštevanju Direktive Sveta 98/58/ES z dne 20. julija 1998 o zaščiti rejnih živali[2],

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 29. januarja 2025 z naslovom Kompas za konkurenčnost za EU (COM(2025)0030),

---

1 Spomladanska raziskava Eurobarometer Evropskega parlamenta za leto 2024 je potekala med 7. februarjem in 3. marcem 2024 v 27 državah članicah EU.

2 UL L 221, 8.8.1998, str. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1998/58/oj.

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. decembra 2022 o nadgradnji večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027: odporen proračun EU, primeren za nove izzive[1],

– ob upoštevanju poročila Maria Draghija z dne 9. septembra 2024 o prihodnosti evropske konkurenčnosti,

– ob upoštevanju poročila Saulija Niinistöja z dne 30. oktobra 2024 z naslovom *Safer together: strengthening Europe's civilian and military preparedness and readiness* (Varnejši skupaj: krepitev evropske civilne in vojaške pripravljenosti),

– ob upoštevanju poročila Enrica Lette iz aprila 2024 z naslovom *Much more than a market* (Veliko več kot trg),

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 27. marca 2024 z naslovom Gradnja prihodnosti z naravo: spodbujanje biotehnologije in bioproizvodnje v EU (COM(2024)0137),

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2024/1468 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o spremembi uredb (EU) 2021/2115 in (EU) 2021/2116 v zvezi s standardi za dobre kmetijske in okoljske pogoje, shemami za podnebje, okolje in dobrobit živali, spremembami strateških načrtov SKP, pregledom strateških načrtov SKP ter izvzetji iz kontrol in sankcij[2],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o določitvi pravil o podpori za strateške načrte, ki jih pripravijo države članice v okviru skupne kmetijske politike (strateški načrti SKP) in se financirajo iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), ter o razveljavitvi uredb (EU) št. 1305/2013 in (EU) št. 1307/2013[3],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/2117 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o spremembi uredb (EU) št. 1308/2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov, (EU) št. 1151/2012 o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil, (EU) št. 251/2014 o opredelitvi, opisu, predstavitvi, označevanju in zaščiti geografskih označb

---

1 UL C 177, 17.5.2023, str. 115.
2 UL L, 2024/1468, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1468/oj.
3 UL L 435, 6.12.2021, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj. Popravek končnega akta (32021R2115R(03)), UL L 227, 1.9.2022, str. 136. Popravek končnega akta (32021R2115R(02)), UL L 181, 7.7.2022, str. 35.

aromatiziranih vinskih proizvodov in (EU) št. 228/2013 o posebnih ukrepih za kmetijstvo v najbolj oddaljenih regijah Unije[1],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 228/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. marca 2013 o posebnih ukrepih za kmetijstvo v najbolj oddaljenih regijah Unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 247/2006[2],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1306/2013[3],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2024/1143 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o geografskih označbah za vino, žgane pijače in kmetijske proizvode ter zajamčenih tradicionalnih posebnostih in neobveznih navedbah kakovosti za kmetijske proizvode, spremembi uredb (EU) št. 1308/2013, (EU) 2019/787 in (EU) 2019/1753 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1151/2012[4],

– ob upoštevanju evropske državljanske pobude „Končajmo dobo kletk“ in svoje resolucije z dne 10. junija 2021 o tej pobudi[5],

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. maja 2023 o izvajanju šolske sheme za sadje, zelenjavo, mleko in mlečne izdelke, določene z uredbo o skupni ureditvi trgov[6],

– ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 26. marca 2025 o evropski strategiji za unijo pripravljenosti (JOIN(2025)0130),

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 12. novembra 2021 z naslovom Načrt izrednih ukrepov za zagotavljanje preskrbe s hrano in prehranske varnosti v kriznih časih (COM(2021)0689),

– ob upoštevanju Sklepa Komisije z dne 12. novembra 2021 o ustanovitvi strokovne skupine za evropski mehanizem za

---

1 UL L 435, 6.12.2021, str. 262, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2117/oj. Popravek končnega akta (32021R2117R(04)), UL L 192, 31.7.2023, str. 34.
2 UL L 78, 20.3.2013, str. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/228/oj.
3 UL L 435, 6.12.2021, str. 187, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj.
4 UL L, 2024/1143, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj.
5 UL C 67, 8.2.2022, str. 131.
6 UL C, C/2023/1063, 15.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1063/oj.

pripravljenost in odzivanje na krize na področju prehranske varnosti[1],

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 23. marca 2022 z naslovom Zagotavljanje prehranske varnosti in krepitev odpornosti prehranskih sistemov (COM(2022)0133),

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 9. novembra 2022 z naslovom Zagotavljanje razpoložljivosti in cenovne dostopnosti gnojil (COM(2022)0590),

– ob upoštevanju poročila Organizacije za prehrano in kmetijstvo iz leta 2024 z naslovom *The State of Food and Agriculture 2024* (Stanje na področju prehrane in kmetijstva 2024)[2],

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. oktobra 2023 o generacijski pomladitvi na evropskih kmetijah prihodnosti[3],

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. decembra 2022 o dolgoročni viziji za podeželska območja EU – do močnejših, povezanih, odpornih in uspešnih podeželskih območij do leta 2040[4],

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. maja 2022 z naslovom Postavljanje ljudi na prvo mesto, zagotavljanje trajnostne in vključujoče rasti, izkoriščanje potenciala v najbolj oddaljenih regijah EU (COM(2022)0198),

– ob upoštevanju mnenja Evropskega odbora regij z dne 19. februarja 2025 z naslovom Kako z načrtovanjem programov na podlagi pobude Leader in lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, za obdobje po letu 2027 prispevati k boljšemu uresničevanju dolgoročne vizije za podeželje v EU[5],

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. februarja 2023 o sporočilu Evropske komisije o zagotavljanju razpoložljivosti in cenovne dostopnosti gnojil[6],

---

1 UL C 461 I, 15.11.2021, str. 1.
2 FAO, *The State of Food and Agriculture 2024 – Value-driven transformation of agrifood systems* (Stanje na področju hrane in kmetijstva 2024 – preobrazba agroživilskih sistemov, ki temelji na vrednotah), Rim, 2024, https://doi.org/10.4060/cd2616en.
3 UL C, C/2024/2658, 29.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2658/oj.
4 UL C 177, 17.5.2023, str. 35.
5 UL C, C/2025/1703, 26.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1703/oj.
6 UL C 283, 11.8.2023, str. 51.

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. junija 2023 o oceni novega sporočila Komisije o najbolj oddaljenih regijah[1],

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. junija 2023 o zagotavljanju prehranske varnosti in dolgoročne odpornosti kmetijstva EU[2],

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. februarja 2017 o pesticidih biološkega izvora z nizkim tveganjem[3],

– ob upoštevanju poročila z dne 4. septembra 2024 o strateškem dialogu o prihodnosti kmetijstva v EU z naslovom *A shared prospect for farming and food in Europe* (Skupna perspektiva za kmetijstvo in prehrano v Evropi),

– ob upoštevanju mnenja Evropskega odbora regij z dne 19. junija 2024 z naslovom Prihodnost skupne kmetijske politike[4] ,

– ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 17. januarja 2024 z naslovom Spodbujanje lastne in trajnostne proizvodnje hrane: strategije za skupno kmetijsko politiko po letu 2027[5],

– ob upoštevanju rezultatov študije Komisije iz leta 2024 za potrebe ocenjevanja shem podpore EU za kmetijstvo v najbolj oddaljenih regijah (POSEI), ki potrjujejo učinkovitost in pomen tega programa za prehransko varnost, teritorialno, socialno in ekonomsko kohezijo ter ohranjanje kmetijske dejavnosti v posebej ranljivih otoških in najbolj oddaljenih regijah[6],

– ob upoštevanju mnenja Evropskega odbora regij z dne 7. oktobra 2024 z naslovom Stanje v regijah in mestih v Evropski uniji,

---

1 UL C, C/2024/480, 23.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/480/oj.
2 UL C, C/2024/483, 23.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/483/oj.
3 UL C 252, 18.7.2018, str. 184.
4 UL C, C/2024/5363, 17.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5363/oj.
5 UL C, C/2024/2099, 26.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2099/oj.
6 Evropska komisija: Generalni direktorat za kmetijstvo in razvoj podeželja, ECORYS, EEIG AGROSYNERGIE in METIS, *Evaluation support study of the EU support schemes for agriculture in the outermost regions (POSEI) and smaller Aegean islands (SAI) – Final report (Študija za potrebe ocenjevanja shem podpore EU za kmetijstvo v najbolj oddaljenih regijah (POSEI) in na manjših egejskih otokih (SAI))*, Urad za publikacije Evropske unije, 2024, https://data.europa.eu/doi/10.2762/926041.

– ob upoštevanju izjave usklajevalne skupine za pakt za podeželje z dne 18. decembra 2024 o prihodnosti podeželja in politiki razvoja podeželja v Evropski uniji,

– ob upoštevanju analize Evropske centralne banke iz junija 2025 o povečanju proizvodnih stroškov, izgubi realne vrednosti in makroekonomskih projekcijah Evropske centralne banke v zvezi s stopnjami inflacije, zabeleženimi v euroobmočju[1],

– ob upoštevanju mnenja Odbora za okolje, podnebje in varnost hrane,

– ob upoštevanju člena 55 Poslovnika,

– ob upoštevanju poročila Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja (A10-0143/2025),

A. ker je skupna kmetijska politika (SKP) temeljna in uveljavljena politika EU, ki ima strateško pomembno vlogo v sedanjih negotovih geopolitičnih razmerah in je ključni del prehranske varnosti, obrambe in strateške avtonomije EU;

B. ker morajo cilji SKP še naprej temeljiti na zagotavljanju večje kmetijske proizvodnje in produktivnosti, prispevanju k primernemu življenjskemu standardu kmetijske skupnosti s povečanjem dohodkov, podpiranju stabilnosti, trajnosti in konkurenčnosti kmetijskega in gozdarskega sektorja EU ter prispevanju k razvoju podeželja; ker je treba upoštevati posebne značilnosti kmetijstva, zlasti glede na izzive, povezane s podnebjem, krizami in scenariji konfliktov; ker SKP prispeva k proizvodnji hrane z vidika količine, kakovosti in cenovne dostopnosti za potrošnike ter k proizvodnji surovin za različne namene, povezane z biogospodarstvom, in krepi njuno odpornost;

C. ker je treba v skladu z evropsko strategijo za unijo pripravljenosti kmetijstvo postaviti v ospredje gospodarske in politične agende ter priznati njegovo vlogo kot ključnega elementa varnostne in obrambne politike EU; ker so proizvodna kmetijska zemljišča zato strateškega pomena in so skupaj s kakovostjo tal, vode, zraka in biotske raznovrstnosti ključni dejavnik kmetijske proizvodnje, ki ga je treba zaščititi;

D. ker je več kot 150 dobitnikov Nobelove nagrade in nagrade World Food Prize 14. januarja 2025 v odprtem pismu svetovne voditelje

---

[1] Evropska centralna banka, Makroekonomske projekcije strokovnjakov Eurosistema junij 2025, https://www.ecb.europa.eu/press/projections/html/ecb.projections2025 06_eurosystemstaff~16a68fbaf4.en.html.

pozvalo, naj nujno dajo prednost raziskavam v kmetijstvu, da bo mogoče do leta 2050 nahraniti 9,7 milijarde ljudi[1];

E. ker se pričakuje, da bo Evropska unija zmanjšala kmetijsko proizvodnjo, če bo sedanji politični okvir ostal nespremenjen[2], zaradi česar se bodo povečala tveganja neustrezne prehranske varnosti in prehranske revščine v EU, prispevalo pa se bo tudi k svetovnemu pomanjkanju hrane in hkrati načrtno zanemarjalo njen agronomski potencial;

F. ker je gozdarski sektor v pristojnosti držav članic, ne pa Evropske unije;

G. ker je treba SKP okrepiti, poenostaviti, posodobiti in narediti prožnejšo, hkrati pa ohraniti njeno skladno strukturo in zagotoviti trajnostnost kmetijske proizvodnje v EU v vseh njenih okoljskih, socialnih in gospodarskih razsežnostih; ker je bistveno, da se kmetijskemu sektorju EU omogoči boljše odzivanje na potrebe aktivnih kmetov in pričakovanja evropske družbe v zvezi s prehransko varnostjo, varnostjo in kakovostjo, blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje, odpornostjo v zvezi z vodo, duševnim zdravjem, generacijsko pomladitvijo in enakostjo spolov; ker je bistveno zmanjšati birokratska bremena in kmetom, delavcem na kmetijah in njihovim skupnostim zagotoviti ustrezno financiranje, da bodo lahko imeli primeren življenjski standard in se lažje prilagajali novim izzivom;

H. ker je treba nedvomno ohraniti dvostebrno strukturo SKP; ker bi se moralo s to strukturo zagotoviti ravnovesje med dohodkovno podporo v okviru prvega stebra, ki kmetom s 100-odstotnimi neposrednimi plačili, ki jih financira EU, pomaga, da ostanejo ali postanejo rentabilni in proizvajajo za trg, ter kmetijsko-okoljskimi ukrepi in podporo za naložbe v okviru dobro financirane politike za razvoj podeželja v okviru drugega stebra, ki jih podpirajo sofinancirani ukrepi za boljše obravnavanje posebnih razmer;

I. ker je konvergenca neposrednih plačil v državah članicah in med njimi bistvena za zagotavljanje pravičnih pogojev za podporo kmetom in poštene konkurence na enotnem trgu; poudarja, da neposredna plačila predstavljajo stabilen in predvidljiv delež letnega dohodka

---

1 1a Ciechanover, A., Yonath, A. E., Riess, A. G., Adesina, A. A., Heeger, A., Fert, A., Leggett, A. J., Zeilinger, A., Patapoutian, A., Warshel, A., McDonald, A. B., Hershko, A., Barish, B. C., Marshall, B. J., Kobilka, B. K., in drugi (2025), Pismo nagrajencev za leto 2025: *Hunger's tipping point – An urgent call to transform food and nutrition security* (Na robu lakote – nujni poziv k spremembi na področju prehranske in hranilne varnosti), 2025.

2 Evropska komisija: Generalni direktorat za kmetijstvo in razvoj podeželja, *EU agricultural outlook 2024-2035* (Obeti EU za kmetijstvo za obdobje 2024–2035), Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg, 2024, doi:10.2762/2329210.

kmetij in da je njihova pravična porazdelitev po vsej Uniji nujna za preprečevanje opuščanja zemljišč, zagotavljanje posebne podpore novim in mladim kmetom ter zaščito ekonomske vzdržnosti kmetijstva in regionalne kohezije;

J. ker je glede na trenutno razpravo o prihodnosti večletnega finančnega okvira bistveno, da sredstva SKP ostanejo ločena od drugih sredstev in se ne združijo v enoten nacionalni sklad, da bi ohranili skupnostni značaj SKP in zagotovili enake pogoje za kmete v vseh državah članicah;

K. ker SKP odraža raznolikost regij, tradicij in kmetijskih sistemov EU, vključno s široko paleto kmetijskih struktur, vrst kmetovanja in proizvodov;

L. ker bi bilo treba vse spremembe sedanje SKP ali novo zakonodajo uvesti tako, da bi zagotovili stabilnost v sektorju in večjo pravno varnost za kmete in lastnike gozdov, ki zahtevajo enostavnejšo SKP, ki ponuja več dohodkovne podpore, zagotavlja trajnostnost ter upošteva sezonske omejitve in potrebe po dolgoročnem načrtovanju kmetijske proizvodnje; ker bi bilo treba takšne ukrepe oblikovati v posvetovanju z deležniki, se izogibati nepotrebnim upravnim bremenom, omogočati razumna prehodna obdobja in jih podpreti z ustreznimi proračuni za prilagajanje;

M. ker je glede na sedanje izzive SKP kot temelj evropskega soglasja o razvoju pomembnejša kot kdaj koli prej; ker se v okviru SKP podpira približno 9,1 milijona kmetij po vsej Evropi, kar je za 37 % manj kot v letu 2005, ko je bilo zabeleženih 14,4 milijona kmetij, in ker se je poleg tega zmanjšal tudi dohodek kmetov, in sicer za 12 % na hektar; ker se 77 % državljanov EU strinja, da EU prek SKP izpolnjuje svojo vlogo pri zagotavljanju stabilne oskrbe 450 milijonov potrošnikov z varno, zdravo, trajnostno in visokokakovostno hrano po dostopnih cenah; ker podeželska območja pokrivajo 83 % ozemlja EU, na njih pa živi 30 % prebivalstva EU; ker kmetijska zemljišča predstavljajo 40 % ozemlja EU, agroživilski sektor pa prispeva približno 7 % BDP EU in zaposluje približno 17 milijonov ljudi;

N. ker je po podatkih Eurostata[1] 93 % kmetij v EU družinskih; ker je treba ta edinstven evropski model ohraniti, saj ima ključno vlogo pri vitalnosti in gospodarski vzdržnosti podeželskih območij;

O. ker kmetijstvo ni samo delo, temveč življenjski slog, ki temelji na naravi, zgodovinski, kulturni in tradicionalni dediščini ter podeželski skupnosti, ki pozitivno vpliva na družbo in si zasluži boljše priznanje; poudarja, da večfunkcionalnost kmetijstva v EU nudi številne

---

[1] Eurostat, *Agriculture statistics - family farming in the EU* (Kmetijska statistika - družinsko kmetovanje v EU), https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Agriculture_statistics_-_family_farming_in_the_EU.

priložnosti za zaposlovanje in diverzifikacijo podjetij na podeželju, na primer prek storitev kmečkega turizma, agroživilskega sektorja in biogospodarstva, proizvodnje energije iz obnovljivih virov, trajnostnega turizma, šolskih ekskurzij in neposredne prodaje; ker ta večfunkcionalnost prispeva k vključujoči rasti, blaginji skupnosti ter zagotavljanju socialnih, izobraževalnih in zdravstvenih storitev na podeželju;

P. ker je inflacija hrane v EU v letih 2022 in 2023 dosegla skoraj 25 % in se v nekaterih državah povečala na 50 %, kar je imelo velike gospodarske in socialne posledice ter izpostavilo, da je treba cene kmetijskih proizvodov stabilizirati, da bi zagotovili makroekonomsko stabilnost in gospodarsko varnost;

Q. ker so neposredna plačila na površino bistvena za gospodarsko vzdržnost evropskega kmetijstva, saj imajo ključno vlogo pri ohranjanju trajnostne proizvodnje in zagotavljanju pravičnega in ustreznega dohodka kmetov, s čimer povečujejo donosnost, zagotavljajo stabilnost in minimalno raven varnosti; ker bi bilo treba zagotoviti večjo podporo ženskam, novim, mladim in družinskim kmetom, malim in srednjim podjetjem, zlasti tistim, ki delujejo na prikrajšanih območjih, ter sektorjem, ki prejemajo podporo iz socialno-ekonomskih ali okoljskih razlogov;

R. ker je pomembno zagotoviti, da bodo plačila pomoči iz prvega stebra SKP namenjena vsem aktivnim, poklicnim kmetom, ki svoj dohodek delno ali v celoti pridobivajo s kmetijsko proizvodnjo, bodisi s polnim bodisi s skrajšanim delovnim časom;

S. ker bi morala ta neposredna plačila prispevati h krepitvi konkurenčnosti ter trajnostnosti in odpornosti kmetijskega sektorja EU, hkrati pa odražati posebne potrebe in regionalno raznolikost; ker mora biti glavna gonilna sila donosnosti kmetov še naprej proizvodnja zdrave hrane z možnostjo dopolnjevanja dohodka z dejavnostmi, kot so proizvodnja energije, zajemanje ogljika ali trajnostni turizem;

T. ker so se v večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027 dodelitve za SKP v nominalnem in realnem smislu zmanjšale v primerjavi s prejšnjim večletnim finančnim okvirom; ker so se skupni odhodki EU za SKP v zadnjih letih znatno zmanjšali kljub znatnemu povečanju okoljskih ambicij SKP; ker je to zmanjšanje močno vplivalo na dohodek kmetov;

U. ker se kmetje soočajo z vse večjo nestanovitnostjo cen zaradi nihanj na svetovnih trgih in v evropski proizvodnji, ki so posledica globalizirane narave verige preskrbe s hrano, kar dokazujeta nedavni pritok žita iz držav, ki niso članice EU, in zvišanje cen gnojil; ker se soočajo tudi z makroekonomsko in geopolitično negotovostjo, zdravstvenimi krizami, izbruhi bolezni živali, trendi koncentracije na trgu, presežki v nekaterih evropskih sektorjih in nepredvidljivostjo

donosa zaradi pogostejših ekstremnih vremenskih pojavov, povezanih s podnebjem, in naravnih nesreč;

V. ker mora evropsko kmetijstvo obravnavati nove in naraščajoče izzive ter uresničevati prednostne naloge EU, kot sta prehranska varnost in odpornost proti podnebnim spremembam; ker je zato treba v naslednjem večletnem finančnem okviru povečati proračun za SKP v stalnih cenah, kar je ena od političnih prednostnih nalog EU, da bi preprečili izgubo realne vrednosti plačil ter se spoprijeli s sedanjimi in prihodnjimi izzivi v EU;

W. ker bi lahko neuspešno prilagajanje večletnega finančnega okvira inflaciji povzročilo izgubo v višini do 54 % sredstev za SKP, kar ustreza 250 milijardam EUR do leta 2034, kar bi lahko resno ogrozilo zmožnost EU, da ohrani prehransko samozadostnost ter se učinkovito odziva na notranje in svetovne zahteve;

X. ker kmetijski dohodek v primerjavi s preostalim gospodarstvom ostaja pod povprečjem v skoraj vseh državah članicah in znaša 47 % povprečnih bruto plač v gospodarstvu EU in ker imajo ljudje, ki živijo na mestnih območjih, na splošno višjo raven dohodka kot tisti, ki živijo na podeželju, kar povzroča neenakosti in izključenost; ker imajo kmetje, stari 40 let ali manj, v povprečju najnižji dohodek na ravni EU; ker mora prihodnja SKP kmetom in kmetijskim delavcem zagotoviti pravično plačilo in zaščito, da bodo lahko ohranili proizvodne dejavnosti po vsej Uniji, tudi na območjih z naravnimi omejitvami, ter izpolnjevali standarde kakovosti in zahteve glede varnosti hrane v korist državljanov;

Y. ker se kmetje soočajo z visoko stopnjo stresa pri delu, ki je posledica dolgega delovnega časa, družbene izolacije, finančne negotovosti, upravnih in regulativnih zahtev, vremenskih dogodkov, povezanih s podnebjem, ali porajajočih se bolezni rastlin in živali; ker je dostop kmetov do storitev na področju duševnega zdravja še vedno omejen;

Z. ker je bistveno okrepiti položaj kmetov v agroživilski dobavni verigi, pri čemer je treba ustrezno priznati njihovo vlogo, ter zagotoviti pogoje poštene konkurence, produktivnosti, odpornosti in učinkovitosti na enotnem trgu; ker je pomembno zagotoviti popolno skladnost z zakonodajo o nepoštenih trgovinskih praksah[1], pravično plačilo za kmetijske proizvode, večjo preglednost pri oblikovanju cen in spodbujanje boljših orodij za obvladovanje učinkov tveganj in kriz; ker je treba ustrezno upoštevati in spremljati tudi zunanje pretrese in dejavnike, na katere kmetje ne morejo vplivati, kot so tržne krize ali naravne nesreče, ki vplivajo na njihovo konkurenčnost in trajnostnost vzdolž vrednostne verige;

---

[1] Direktiva (EU) 2019/633 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o nepoštenih trgovinskih praksah med podjetji v verigi preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi (UL L 111, 25.4.2019, str. 59, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/633/oj).

AA. ker kmetijske zadruge, ki jih ustanovijo in upravljajo kmetje sami, pa tudi organizacije proizvajalcev, združenja organizacij proizvajalcev in lokalne akcijske skupine krepijo položaj primarnih proizvajalcev v proizvodni verigi z združevanjem prizadevanj, usklajevanjem naložb in zmanjševanjem razdrobljenosti sektorja; ker se v viziji za kmetijstvo in prehrano priznava, da so močnejša kolektivna pogajanja v kmetijstvu ključna za povečanje privlačnosti sektorja;

AB. ker se EU v kmetijskem sektorju še vedno sooča z demografskim upadom; ker je bila leta 2020 večina (57,6 %) kmetov v EU, ne glede na spol, starejših od 55 let, medtem ko jih je bilo mlajših od 35 let približno 6 %, od tega samo 1,7 % žensk, v številnih državah članicah pa je zelo velik delež kmetov starih 65 let in več;

AC. ker je generacijska pomladitev bistvena za prihodnost evropskega kmetijstva, prehransko varnost, blaginjo podeželskih območij in ohranjanje podeželskega načina življenja; ker so cena in omejena razpoložljivost zemljišč, na splošno nizka donosnost kmetijske dejavnosti, strukturni izzivi, s katerimi se soočajo podeželska območja, kar zadeva naložbe in s tem povezana tveganja, upravne zahteve in ugled sektorja med glavnimi ovirami, ki ljudi odvračajo od kmetovanja; ker je treba pozornost nameniti tudi drugim dejavnikom, kot so pomanjkanje lastnega kapitala, težave pri dostopu do posojil, zlasti za ženske in mlade kmete, potreba po tehničnih in spremljevalnih storitvah in podpornih ukrepih, učinki podnebnih sprememb, visoki vhodni stroški in drugi proizvodni stroški ter vse pogostejše pojavljanje vektorskih nalezljivih bolezni, kar lahko predstavlja pomembne ovire za vključevanje mladih, žensk in novih kmetov v kmetijski sektor;

AD. ker imajo mladi, ženske in novi kmetje potencial za uvajanje novih poslovnih idej, sprejemanje novih tehnologij in izvajanje trajnostnih načinov kmetovanja; ker bi bilo treba spodbujati sheme, ki združujejo trajnostnost, uvajanje novih tehnologij in medgeneracijska partnerstva, da bi olajšali prevzem kmetij; ker so močnejše sinergije med pobudami za zaposlovanje mladih, SKP in politikami za razvoj podeželja bistvene, da se podpre generacijska pomladitev in omogoči, da mladi ostanejo na podeželju;

AE. ker se ženske pri vstopu v kmetijski sektor še vedno spoprijemajo z večjimi izzivi in ker je stopnja zaposlenosti žensk na podeželju stalno nižja od stopnje zaposlenosti moških; ker se število kmetij, ki jih upravljajo ženske, med državami članicami močno razlikuje; ker je enakost spolov temeljno načelo EU in ker je omejevanje odseljevanja s podeželja v veliki meri odvisno od zagotavljanja enakih možnosti za ženske in mlade; ker bi morale Komisija in države članice za reševanje posebnih izzivov, s katerimi se spoprijemajo ženske v kmetijstvu, s ciljno usmerjenimi intervencijami zagotoviti, da se njihove posebne potrebe odrazijo v nacionalnih strateških načrtih SKP;

AF. ker nove podeželske vrednostne verige v biogospodarstvu ustvarjajo nove poslovne priložnosti za diverzifikacijo virov dohodka v kmetijskem sektorju, saj spodbujajo ustvarjanje delovnih mest in podeželsko podjetništvo, hkrati pa spodbujajo boljšo uporabo kmetijskih stranskih proizvodov; ker primeri slednjih vključujejo proizvodnjo energije s proizvodnjo bioplina na kmetijah ali proizvodnjo in predelavo volne in drugih naravnih vlaken; ker je v zvezi s tem pomembno poudariti tudi dodatne priložnosti za dohodke, ki so kmetom na voljo s proizvodnjo energije iz obnovljivih virov iz virov, skladnih z direktivo o energiji iz obnovljivih virov[1], kot so biogoriva, ki prispevajo tudi h krepitvi energetske samozadostnosti EU; ker lahko gospodarjenje z ogljikom prispeva k podnebnim ciljem EU, saj spodbuja sekvestracijo ogljika v tleh in biomasi; ker bi morala imeti hrana in krma prednost pred drugimi uporabami kmetijskih proizvodov in zemljišč;

AG. ker kratke proizvodne verige – s proizvodnjo, predelavo in pakiranjem v isti regiji – prispevajo k ohranjanju dodane vrednosti na lokalni ravni in tako omogočajo več delovnih mest na tem območju; ker taki lokalni, teritorialno vključeni, odporni in trajnostni agroživilski sistemi zmanjšujejo odvisnost od zunanjih vložkov, krepijo prehransko varnost EU in prispevajo k oživitvi podeželskih območij;

AH. ker je bistveno, da se preprečijo negativni vplivi na kmetijsko proizvodnjo EU, tako da se s spodbujanjem prožnih in učinkovitih orodij podpre najranljivejše in strateške sektorje pri spoprijemanju z izzivi, ki izhajajo iz strukturnih sprememb, naravnih in meteoroloških nesreč, zlasti v povezavi s podnebnimi spremembami, tržnih neravnovesij, sprejetja trgovinskih sporazumov ter morebitnih posledic za kmetijski sektor EU, povezanih z izvajanjem novih politik EU;

AI. ker imajo lahko ti izzivi neposredne posledice za prehransko varnost ter podeželska gospodarstva in skupnosti, zato je bistveno izboljšati preprečevanje in obvladovanje tveganj ter prilagajanje nanje, med drugim tako, da se s finančnimi sredstvi zunaj SKP okrepi in prilagodi mehanizme in infrastrukturo;

AJ. ker bi morala SKP priznati znatne okoljske koristi trajnostnega kmetijstva in živinoreje, h katerim prispevajo tudi prakse in poljščine, kot so gozdarstvo, kmetijsko gozdarstvo, čebelarstvo, beljakovinske poljščine in drevesni nasadi, ekološko kmetovanje, tekstilna vlakna in nastajajoči sektorji, kot je biogospodarstvo; ker je treba ohraniti in zaščititi sektorske strategije za sadje in zelenjavo, vino, oljčno olje,

---

[1] Direktiva (EU) 2023/2413 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. oktobra 2023 o spremembi Direktive (EU) 2018/2001, Uredbe (EU) 2018/1999 in Direktive 98/70/ES glede spodbujanja energije iz obnovljivih virov ter razveljavitvi Direktive Sveta (EU) 2015/652 (UL L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj).

namizne oljke, krompir, sladkorno peso in čebelarstvo;

AK. ker so po podatkih Evropske agencije za okolje suše v EU povzročile letne gospodarske izgube v višini do 9 milijard EUR, ta znesek pa bi lahko do leta 2100 dosegel do 28,6 milijarde EUR, poleg izgub, ki so jih povzročili drugi učinki podnebnih sprememb; ker se kmetje po vsej EU neposredno soočajo s podnebnimi spremembami, saj so priča vse večji dezertifikaciji in izgubi kmetijske produktivnosti, pri čemer se sredozemska regija nahaja pred posebnimi izzivi; ker ekstremni vremenski pojavi, kot so vse hujše poplave in suše, ogrožajo prehransko varnost EU;

AL. ker so kmetijstvo, voda in tla neločljivo povezani; ker sta razpoložljivost in trajnostno upravljanje teh naravnih virov bistvena za zadostno in kakovostno proizvodnjo hrane;

AM. ker je učinkovita uporaba hranil bistvena za zmanjšanje odvisnosti EU od kemičnih gnojil, zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in izboljšanje zdravja tal; ker direktiva o nitratih[1] v sedanji obliki omejuje uporabo predelanega živalskega gnoja, vključno s proizvodi RENURE, kljub znanstvenim dokazom, ki podpirajo njihovo varno uporabo; ker je Skupno raziskovalno središče ugotovilo, da nadomestitev sintetičnih mineralnih gnojil s proizvodi RENURE ne povzroči večjih izgub nitratov v vodo; ker to ustvarja nepotrebne regulativne ovire za kmete, ki želijo zapreti cikle hranil in zmanjšati vplive na okolje;

AN. ker je treba zaradi vse večje nestabilnosti v svetovni trgovini prilagoditi trgovinsko politiko EU in mednarodna trgovinska pravila, zlasti v okviru Svetovne trgovinske organizacije, da bi zaščitili agroživilske sisteme Unije z zagotavljanjem poštenih in trajnostnih konkurenčnih pogojev na podlagi vzajemnosti in učinkovite trgovinske zaščite;

AO. ker uvoz kmetijskih proizvodov v EU, ki so pridelani po nižjih standardih in z nižjimi proizvodnimi stroški kot proizvodi, proizvedeni v EU, za katere so značilni najvišji standardi, ovira zmožnost naših proizvajalcev, da bi dosegli poštene cene in donosnost na trgu; ker to predstavlja morebitna tveganja za javno zdravje, zdravje rastlin in živali, med drugim zaradi širjenja škodljivcev in bolezni; ker je treba zagotoviti vzajemnost v mednarodnih trgovinskih sporazumih;

AP. ker je treba posodobiti fizično in digitalno infrastrukturo, ki podpira učinkovit izvoz agroživilskih proizvodov EU, da bi z vzpostavitvijo raznolikih izvoznih trgov okrepili odpornost kmetijstva EU;

AQ. ker Svetovna zdravstvena organizacija priporoča, da se v raznoliko in

---

[1] Direktiva Sveta 91/676/EGS z dne 12. decembra 1991 o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (UL L 375, 31.12.1991, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1991/676/oj).

uravnoteženo prehrano vključijo stročnice, sadje in zelenjava ter zmerno uživanje beljakovin, tudi živalskega izvora; ker so meso in drugi živalski proizvodi dragocen vir beljakovin visoke biološke vrednosti in osnovnih mikrohranil; ker trajnostna živinoreja pomembno prispeva k varstvu biotske raznovrstnosti, preprečevanju gozdnih požarov, ohranjanju krajine, zagotavljanju hranil v tleh in prehranski varnosti, pa tudi k nacionalnim kulturam in dediščini; ker je Komisija v svojem sporočilu o dolgoročni viziji za podeželska območja EU priznala pomen razvoja dolgoročne strategije za živinorejski sektor in napovedala začetek posebnega delovnega področja v zvezi s tem; ker je mogoče z usmerjenimi naložbami v vzrejne tehnike in druge inovativne rešitve zmanjšati emisije iz živinoreje, hkrati pa ohraniti produktivnost in dobrobit živali;

AR. ker je treba približno 70 % surovin za proizvodnjo krme, bogate z beljakovinami, potrebne v EU, uvoziti iz držav, ki niso članice EU, saj ima EU znaten primanjkljaj v proizvodnji rastlinskih beljakovin; ker so Parlament in države članice večkrat pozvale k smiselni strategiji EU za beljakovine, da bi povečali proizvodnjo beljakovinskih rastlin v EU in zmanjšali to visoko stopnjo odvisnosti;

AS. ker so potrebne okrepljene sinergije z drugimi instrumenti EU, kot sta Obzorje Evropa in kohezijska politika, da bi olajšali vključevanje rezultatov raziskav v praktične, lokalno prilagojene kmetijske rešitve, spodbujali inovacije in gospodarski razvoj; ker so boljša povezljivost, izboljšana digitalna znanja in spretnosti ter uporaba avtonomnih tehnologij na podeželskih območjih bistveni za povečanje konkurenčnosti sektorja in odpornosti proti podnebnim spremembam ter za povečanje privlačnosti podeželja za mlajše generacije in kvalificirane strokovnjake;

AT. ker se večina biotehnoloških raziskav trenutno izvaja zunaj EU; ker se te raziskave pogosto osredotočajo na kmetijsko-ekonomska vprašanja, ki so le delno pomembna za okvir EU, kar ima lahko za posledico morebitne izgube tako z vidika naložb kot tudi priložnosti za kmete v EU; ker bi morala EU zato vlagati v razvoj biotehnologije, prilagojene njenim kmetijskim potrebam; ker odvzem dovoljenj za promet s fitofarmacevtskimi sredstvi brez učinkovitih alternativ kmete izpostavlja škodljivcem in boleznim, zmanjšuje njihovo donosnost in konkurenčnost, povečuje količino živilskih odpadkov in ogroža prehransko varnost;

AU. ker je EU razvila vrsto vesoljskih programov (EGNOS in Galileo) in programov za opazovanje Zemlje (Copernicus), ki imajo velik potencial za podporo spremljanja izvajanja SKP, da bi kmetom in gozdarjem zagotovili točne podatke o zemljiščih, ki jih upravljajo, ter po potrebi poenostavili in zmanjšali upravno breme;

AV. ker podeželska območja obsegajo 83 % ozemlja EU in na njih živi 137 milijonov ljudi; ker sta prihodnost in blaginja podeželskih območij bistveni za prehransko varnost, strateško avtonomijo in

odpornost Evrope; poudarja, da so agroživilski sistemi v zadnjih krizah omogočili stalen dostop do varne in kakovostne hrane, čeprav je inflacija vplivala na cenovno dostopnost hrane; ker morajo politike podpirati kmetijstvo kot osrednjo dejavnost in gospodarsko diverzifikacijo z razvojem trajnostnega podeželskega turizma, malih podjetij, obrti in lokalnih storitev, da bi bile podeželske regije uspešne in privlačne; ker lahko proizvodnja energije ustvari dodatne tokove prihodkov za kmete, vendar ne bi smela vplivati na proizvodnjo hrane; ker sta se pobuda LEADER in lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost, izkazala za dragoceni orodji za trajnostni razvoj in sta v središču politik EU; ker SKP sama ne more zagotoviti rešitev za vse potrebe in izzive, s katerimi se spoprijemajo podeželska območja;

AW. ker bi morala SKP prispevati k skladnemu razvoju EU s krepitvijo ekonomske, socialne in teritorialne kohezije, zato mora še naprej zagotavljati nadomestila za območja z naravnimi omejitvami, kot so gorske, sušne, otoške, obmejne, najbolj oddaljene in prikrajšane regije, za dodatne stroške, povezane z njihovimi geografskimi ali demografskimi omejitvami, da bi se izognili opuščanju kmetijske dejavnosti in posledičnemu odseljevanju na teh območjih; ker je treba priznati pomembno vlogo, ki jo imajo kmetje na teh območjih, saj zagotavljajo okoljske, gospodarske in socialne storitve;

AX. ker se najbolj oddaljene regije zaradi svojega geografskega položaja spopadajo s posebnimi izzivi; ker se v programu POSEI uporabljajo intervencije prvega stebra SKP, prilagojene posebnostim najbolj oddaljenih regij; ker je program POSEI bistvenega pomena za ohranjanje kmetijske dejavnosti in zagotavljanje preskrbe s hrano in kmetijskimi proizvodi v teh regijah; ker je izvajanje programa POSEI pomembno in uspešno, zlasti v smislu povečanja proizvodnje, namenjene lokalni porabi, kot je razvidno iz poročil Komisije o izvajanju med letoma 2006 in 2014 ter med letoma 2015 in 2019; ker proračunska sredstva programa POSEI že od leta 2007 niso bila revidirana, zato je njihova vrednost zaradi inflacije upadla za vsaj 36 %; ker je to znatno omejilo raven podpore EU, ki je na voljo kmetom v najbolj oddaljenih regijah, in ker je nedvomno treba prilagoditi finančna sredstva za program POSEI, da se izravna učinek razvrednotenja;

AY. ker lahko konkurenčni kmetijski, živilski in gozdarski sektorji še naprej pomembno prispevajo k doseganju ciljev glede zanesljive preskrbe s hrano, javnega zdravja in varstva okolja v skladu s politikami EU, pri čemer je treba kmete spodbujati in jim plačati za njihov prispevek ter jim pomagati z zmanjšanjem nepotrebnih regulativnih in upravnih bremen pri ukrepih, ki jih sprejmejo;

AZ. ker so si evropski kmetje v okviru SKP močno prizadevali za vključitev okoljskih in podnebnih ciljev, skladnih z zahtevami iz zakonodaje EU, da bi kmetijski sektor prilagodili vse večjim izzivom in krizam, ki jih povzročajo podnebne spremembe; ker so kmetje že najbolj izpostavljeni tem izzivom in imajo v kontekstu podnebnih

sprememb ključno vlogo pri varovanju okolja in tal in ker so se po ocenah emisije toplogrednih plinov iz kmetijstva v EU med letoma 2005 in 2023 na splošno zmanjšale za 7 %[1];

BA. ker je bistveno zagotoviti, da zahteve glede pogojenosti v okviru SKP in okoljske zaveze upoštevajo raznolikost kmetijstva v EU in kmetom, zlasti najranljivejšim, ne nalagajo nesorazmernih upravnih bremen; ker je treba vzpostaviti boljše ravnovesje med obvezno naravo nekaterih ukrepov in sistemom, ki temelji na spodbudah in omogoča kmetom, da prostovoljno sprejmejo bolj trajnostne kmetijske prakse, ne da bi to privedlo do zmanjšanja proizvodnje hrane, s čimer bi zagotovili njihovo konkurenčnost in donosnost ter dovolj prožnosti, da bi omogočili lokalno ustrezne rešitve;

BB. ker je treba opraviti kumulativno oceno zakonodaje, povezane z zelenim dogovorom, da bi ocenili njen splošni učinek na agroživilski sektor, vključno z regulativno skladnostjo, upravnim bremenom, konkurenčnostjo in zmogljivostjo sektorja za zagotavljanje prehranske varnosti in strateške odpornosti;

BC. ker bi morala SKP pri uvajanju dodatnih omejitev dostopa do zemljišč upoštevati regije, v katerih obstaja močna konkurenca med urbanim in kmetijskim razvojem, da bi ohranili kmetijstvo na teh območjih;

BD. ker uspeh inovacij v kmetijstvu ni odvisen le od tehnološkega napredka, temveč tudi od učinkovite izmenjave znanja in dejavnega vključevanja kmetov v raziskovalne in inovacijske procese; ker so orodja, kot so sistemi znanja in inovacij na področju kmetijstva, operativne skupine v okviru evropskega partnerstva za inovacije na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti ter projekti z več akterji, ki jih podpira program Obzorje Evropa, pokazala vrednost soustvarjanja, lokalnega prilagajanja in močnejših povezav med kmeti, raziskovalci in svetovalci;

Pot do konkurenčnega in trajnostnega kmetijstva

1. ugotavlja, da je Komisija 16. julija 2025 skupaj s predlogom novega večletnega finančnega okvira za obdobje 2028–2034 predstavila zakonodajne predloge za reformo skupne kmetijske politike; vendar vztraja, da stališče Parlamenta o prihodnosti skupne kmetijske politike in kmetijstva EU ostaja takšno, kot je opredeljeno v tej resoluciji;

2. je seznanjen s poročilom Komisije z naslovom Vizija za kmetijstvo in prehrano kot obetavnim načrtom za SKP po letu 2027 s pomembnimi prispevki, ki temeljijo na generacijski pomladitvi, konkurenčnosti,

---

[1] Evropska agencija za okolje, *Greenhouse gas emissions from agriculture in Europe* (Emisije toplogrednih plinov iz kmetijstva v Evropi), https://www.eea.europa.eu/en/analysis/indicators/greenhouse-gas-emissions-from-agriculture.

trajnostnosti, odpornosti, poenostavitvi in večji vzajemnosti pri standardih v trgovini, ter s poudarkom na inovacijah, da bi dosegli ekonomsko vzdržnost ter socialno in okoljsko trajnostnost, na dajanju prednosti spodbudam namesto omejitvam in na pravičnejšem usmerjanju podpore SKP; priznava, da je pri tem pristopu poudarek spet na tradicionalnih glavnih ciljih SKP, kot so zapisani v členu 39 PDEU; poudarja, kako pomemben je za uresničevanje teh ciljev samostojen proračun SKP;

3. poudarja, da ima kmetijstvo temeljno vlogo pri zagotavljanju prehranske varnosti v EU in drugod ter pri varovanju zdravja ljudi, pri ohranjanju biotske raznovrstnosti, zdravih tal in vode ter pri socialni koheziji; poudarja, da bi bilo treba pri prihodnji SKP poenostaviti dostop do ukrepov za prilagajanje podnebnim spremembam in njihovo blažitev, kmete pa bi bilo treba nagraditi za njihova prizadevanja pri tem; poudarja, da imajo kmeti ključno vlogo pri zagotavljanju okoljske in socialne trajnostnosti ter ekonomske vzdržnosti evropske kmetijske proizvodnje, hkrati pa prispevajo tudi k prehranski varnosti in strateški avtonomiji, zato bi jih bilo treba podpirati; poziva, naj se pri ocenah učinka upoštevajo posledice za kmetije, preden se predlagajo novi predpisi, ki bi vsebovali nove zahteve in birokratska bremena za kmete, in naj se opravi pregled vseh že obstoječih obveznosti; vztraja, naj kmetijstvo ostane politika EU in naj se ne vključi v enotni sklad, da bi se v državah članicah zagotovili enaki pogoji;

4. poziva, naj se v naslednjem večletnem finančnem okviru zagotovi večji in namenski proračun SKP, ki bo z letnimi ocenjevanji indeksiran za inflacijo, da bi zagotovili zanesljivo preskrbo s hrano ne glede na nestabilnosti pri poslovanju zaradi nestanovitnega geopolitičnega okolja; poudarja, da SKP ne bo mogla biti več ključno gonilo ekonomske vzdržnosti ter okoljske in socialne trajnostnosti evropskega kmetijstva ter zagotavljati pravičnega dohodka in pravičnih pogojev za udeležence v kmetijstvu in v celoti delujočega enotnega trga, če ji ne bodo namenjena ustrezna sredstva; poziva, naj finančna sredstva, dodeljena SKP, v proračunu ostanejo namenjena za navedeno, zlasti neposredna plačila; močno nasprotuje zamisli, da bi smele države članice proračun SKP uporabiti kot del skupnih sredstev za druge namene, ki niso kmetijstvo; poudarja, da bo ustrezen proračun pomagal zagotoviti nadaljevanje skupne politike;

5. poziva Komisijo in sozakonodajalca, naj kot enega glavnih delov SKP po letu 2027 ohranijo fiksno in namensko omejeno dohodkovno podporo, saj ima ključno vlogo pri zagotavljanju proizvodnje hrane z visokimi standardi glede kakovosti in zdravja za potrošnike EU, kmetom nudi stabilnost v primeru nestanovitnosti trga in ekstremnih vremenskih dogodkov ter primeren življenjski standard, poleg tega pa zagotavlja tudi zanesljivost oskrbe in veča avtonomijo na področju hrane in krme; meni, da je treba upoštevati tudi aktualne razmere v regijah na zunanjih mejah EU;

6. izraža zaskrbljenost zaradi morebitnih proračunskih sprememb v proračunu EU za obdobje po letu 2027, tudi zaradi morebitne centralizacije virov financiranja; opozarja, da bi lahko povezovanje SKP z drugimi področji financiranja, kot so kohezija, regionalni razvoj in ribištvo, ogrozilo posebno vlogo kmetijske politike;

7. poudarja, da mora SKP v obdobju po letu 2027 ohraniti svoj pravni in institucionalni položaj; poudarja, kako pomembno je, da je proračun SKP še naprej samostojen, ločen in namenski ter prilagojen posebnim potrebam evropskega kmetijskega sektorja; poziva Komisijo, naj zmanjša upravna bremena, da bi lahko kmeti neposredno pridobili podporo brez pretiranega zanašanja na zunanje svetovalce;

8. poudarja, kako pomembno je, da je SKP tudi v prihodnje ločena in posebna politika, ki deluje kot partnerstvo med kmetijstvom in družbo ter med Evropo in njenimi kmeti ter jim zagotavlja zanesljivo podporo, da bi povečali prehransko varnost; odločno zavrača vsak predlog, da bi proračun SKP vključili v enotni sklad z drugimi politikami ali skladi, saj bi s takim pristopom zmanjšali učinkovitost intervencij in ogrozili strateške cilje Unije na področju prehranske varnosti in razvoja podeželja;

9. poudarja, da je v aktualnih geopolitičnih razmerah varen in stalen dostop do hrane postal vprašanje strateške varnosti, odvisnost od uvoza pa se lahko izkoristi za izvajanje pritiska; poudarja, da bi moral biti zato večji poudarek na tradicionalnih glavnih ciljih SKP, in sicer na podpiranju prehranske varnosti in odpornosti, zagotavljanju pravičnega dohodka za kmete ter izboljševanju stabilnosti in konkurenčnosti trga;

10. poudarja, da imata trajnostna proizvodnja hrane in kmetijska proizvodnja, zlasti v novih geopolitičnih razmerah, večjo strateško vlogo kot bistven del evropske varnosti, stabilnosti in suverenosti ter strateške avtonomije, kar se mora odražati v velikosti in okviru proračuna SKP; vztraja, da bi bilo treba kmetovanje v EU priznati ne le kot gospodarski sektor, temveč tudi kot geopolitični temelj, orodje za socialno in ozemeljsko stabilnost in ključni del varnostne in obrambne politike EU; ugotavlja, da so na svetovni ravni države, ki imajo ključno vlogo v kmetijskem sektorju, razen EU, od krize pri cenah hrane v letih 2007 in 2008 povečale svoje odhodke in zaščitne ukrepe za ta sektor; opozarja, da sta kmetijska produktivnost in odpornost odvisni od trajnostnega gospodarjenja z naravnimi viri, če naj se zagotovi dolgoročna trajnostnost naših prehranskih sistemov; poudarja, da mora SKP po letu 2027 prispevati k izboljšanju splošne pripravljenosti in odpornosti Unije; poudarja, da bi morale Komisija in države članice v svoje načrte za varnost in konkurenčnost vključiti vidik prehrane; poziva Komisijo in države članice, naj za zagotovitev prehranske varnosti razmislijo o vzpostavitvi objektov za strateško skladiščenje na evropski in nacionalni ravni;

11. poudarja, da učinkovita kmetijska proizvodnja pomembno prispeva k trajnostnosti sektorja, saj optimizira pridelek s čim manj vhodnimi materiali; poudarja, da mora SKP vključevati instrumente in naložbe za večanje zmogljivosti kmetij in podeželskih območij, da bodo pripravljeni na pretrese, jih bodo lahko prenesli in si od njih opomogli; vztraja, da bi moral biti glavni cilj SKP izpolnjevanje potreb evropskega prebivalstva po hrani, kar pomeni, da je treba kmete učinkoviteje podpirati, da bi povečali prehransko varnost EU in izboljšali njeno strateško avtonomijo;

12. poudarja, da imajo pri tem strateško vlogo veleprodajni trgi, akreditirane strukture v javnem interesu, ki lahko zagotovijo skladnost z načeli trajnostnosti, zmanjševanja odpadkov in preglednosti cen;

13. poudarja, da so za izboljšanje položaja kmetov, spodbujanje pravičnejše porazdelitve marž in povečanje učinkovitosti vseh akterjev ključni sodelovanje, združevanje in dialog ter boljša organizacija kmetov prek zadrug, organizacij proizvajalcev ali združenj organizacij proizvajalcev v agroživilski vrednostni verigi skupaj z odstopanji od konkurenčnega prava in posebno podporo; v zvezi s tem ugotavlja, da je lahko reforma skupne ureditve trgov in direktive o nepoštenih poslovnih praksah[1] priložnost za izboljšanje položaja kmetov v nacionalnih in nadnacionalnih agroživilskih dobavnih verigah, s katero bi proizvajalcem zagotovili pošteno ceno za njihove proizvode in delo, in sicer bi se z usklajevanjem na ravni EU izboljšali mehanizmi za krizno upravljanje in čezmejno izvrševanje v primeru nepoštenih poslovnih praks, ne da bi pri tem ogrozili dobre že obstoječe nacionalne strategije in prakso ali negativno vplivali nanje; poziva Komisijo, naj prouči, ali bi lahko oblikovali nove instrumente, da cene, ki jih za proizvode dobijo kmetje, ne bi bile nižje od stroškov proizvodnje;

14. poudarja zlasti, da je treba povečati čezmejno sodelovanje pristojnih organov v državah članicah, da bi se pravila na notranjem trgu učinkovito, usklajeno in dosledno izvrševala, s čimer bi preprečili zlorabe, zagotovili pravičnost v dobavni verigi in preprečili nepošteno konkurenco; poudarja, da sta prehranska varnost in prehranska suverenost ključna dela strateške avtonomije in da je treba v naslednjem večletnem finančnem okviru še naprej učinkovito podpirati konkurenčnost in odpornost kmetijskega sektorja v Uniji;

15. poudarja, da je treba ohraniti in povečati neposredno dohodkovno podporo, da bi zadostili potrebam vseh aktivnih in poklicnih kmetov v

---

[1] Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/29/ES z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ter o spremembi Direktive Sveta 84/450/EGS, direktiv Evropskega parlamenta in Sveta 97/7/ES, 98/27/ES in 2002/65/ES ter Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah) (ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2005/29/2022-05-28).

okviru SKP, tako s polnim kot s krajšim delovnim časom, ne glede na njihovo velikost ali vrsto proizvodnje; poudarja, da je treba vključiti kmete z več dejavnostmi, saj vsi kmeti pomembno prispevajo k socialno-ekonomski strukturi podeželskih območij;

16. poudarja, da neposredna plačila v sedanji obliki ustvarjajo jasno dodano vrednost EU, in spominja, kako pomemben je model, ki temelji na površini, pri čemer naj se poveča podpora za najranljivejše kmete, tudi družinske kmetije, male in srednje kmetije, mlade kmete in kmetice, kmetije na območjih z naravnimi omejitvami in tiste, ki sprejmejo bolj trajnostne prakse; zagovarja model, ki zagotavlja stabilnost in učinkovito prispeva k dohodkom kmetov ter ohranja ekonomsko vzdržnost, konkurenčnost in trajnostnost proizvodnje hrane v vseh regijah in na vseh ozemljih EU; verjame, da je nujno treba poskrbeti za pravičnost pri porazdelitvi neposrednih plačil med državami članicami in v njih;

17. verjame, da je treba izpopolniti opredelitev pojma kmet v okviru na ravni EU, na podlagi katere bi morale države članice opredeliti, kateri kmeti so upravičeni do podpore, da bi izboljšali usmerjenost podpore SKP na osebe, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo; vztraja, da s to opredelitvijo pojma ne bi smeli izključiti podpore kmetom z več dejavnostmi, ki se dejavno ukvarjajo s kmetovanjem, a tudi z nekmetijskimi dejavnostmi zunaj kmetije, saj njihove številne dejavnosti pogosto izboljšujejo socialno-ekonomsko strukturo podeželskih območij;

18. poudarja, da je pomembna preglednost pri dodeljevanju sredstev SKP, in poziva k sistematični identifikaciji končnih upravičencev in povezanih podjetij; poziva Komisijo in države članice, naj uvedejo nadzorne mehanizme, da bi preprečile koncentracijo pomoči prek zapletenih lastniških struktur ali z umetno razdrobitvijo kmetij;

19. meni, da bi bilo treba, dokler se spoštujejo enaki konkurenčni pogoji na notranjem trgu, plačila prostovoljne vezane podpore ohraniti ali povečati ter zagotoviti zadostna proračunska sredstva in večjo prožnost pri njihovi uporabi, saj so preprosto orodje za ohranjanje proizvodnje v ranljivih sektorjih in za reševanje specifičnih težav, zlasti tistih, ki nastanejo zaradi strukturno slabšega položaja območij z omejenimi možnostmi;

20. poziva Komisijo in države članice, naj poskrbijo, da bodo okoljske sheme v SKP po letu 2027 še naprej prostovoljne ter enostavnejše in prožnejše; poziva države članice, naj kmetom zagotovijo jasen in preprost seznam učinkovitih in uspešnih okoljskih shem, med katerimi lahko izbirajo, ki naj jih kot spodbuda spremljajo ustrezna in privlačna plačila, pri tem pa naj ne ogrozijo sredstev, dodeljenih za neposredna plačila in naložbe, ali povečajo birokracije; poziva države članice, naj vlagajo v usposabljanje, da bi kmete podprli pri učinkoviti uporabi okoljskih shem;

21. priznava, da je bil zaradi socialne pogojenosti že dosežen napredek; poziva, naj se socialna pogojenost v SKP ovrednoti ter sorazmerno, učinkovito in jasno opredeljeno izvaja, da bi preprečili podvajanje predpisov med državami članicami in nesorazmerna upravna bremena za kmete ter zaščitili pravice delavcev;

22. poziva, naj se s celovito študijo oceni, ali bi z uvedbo obveznih mehanizmov, kot sta prerazporeditev ali omejitev neposrednih plačil SKP z zgornjo mejo in postopnim zniževanjem, povečali pravičnost; poudarja, da bi bilo to treba proučiti, še preden se predstavijo predlogi za novo SKP, da bi razvili ustrezne instrumente, s katerimi bi dejansko lahko podpirali uspešnost kmetij po EU, vključno z mladimi kmeti in kmeticami ter malimi in srednjimi kmetijami; poudarja, da bi v tej študiji morali analizirati tudi neuporabo zgornje meje za specifična plačila, kot so okoljske sheme ter kmetijsko-okoljska ali podnebna plačila;

23. poziva, naj se z okvirnimi zakoni in intervencijami za povečanje donosov iz dohodkov v podjetništvu in kmetijstvu pravično porazdeli vrednost, proizvedena v agroživilskem sektorju, tako da se ponovno uravnovesijo odnosi do distributerjev in proizvajalcev v verigi; zlasti poziva, naj se uvedejo spodbude in naložbe za nove agroživilske poslovne modele, ki omogočajo dolgoročno finančno vzdržnost, in uravnovesijo poslovni odnosi med kmeti, distributerji in proizvajalci, kar bi presegalo sedanji pristop EU k prepovedanim praksam, tako da se zasnuje referenčni zakonodajni okvir po zgledu francoskega zakona „EGAlim“;

24. poziva, naj bo drugi steber SKP neodvisen in močen, ločen od kohezijskih politik, a tesno usklajen z njimi, in naj spodbuja usklajenost politik, da bi med drugim omogočili teritorialno povezovanje, zagotovili sinergije in učinkovito podprli kmetijski sektor znotraj usklajenega okvira, ki zagotavlja učinkovito uporabo sredstev in naložbe EU v projekte; vztraja, naj ta sredstva pravočasno dosežejo upravičence; meni, da bi bilo treba finančna sredstva za razvoj podeželja nameniti predvsem kmetijskim dejavnostim, drugi ukrepi za podpiranje ozemelj ali infrastrukture pa bi se morali financirati s kohezijskimi sredstvi;

25. poudarja, da je v drugem stebru SKP potreben dobro financiran program razvoja podeželja z velikim finančnim prispevkom EU, s katerim bi podprli podeželska območja, spremljati pa bi ga moralo nacionalno sofinanciranje, če naj bo program učinkovit in dolgoročno vzdržen; zato poudarja, da imajo ključno vlogo pri poenostavitvi prizadevanj v okviru drugega stebra SKP lokalne vlade in deležniki, kot so zadruge in lokalne akcijske skupine; vztraja, da je treba regijam omogočiti, da same zasnujejo, izvajajo in upravljajo ukrepe za razvoj podeželja, pri tem pa spoštovati ustavne posebnosti vsake države članice;

26. poziva, naj se poveča proračun programa LEADER, ki prispeva k reševanju socialnih izzivov in spodbuja lokalne akcijske skupine, saj izboljšuje pristope k lokalnemu razvoju, ki ga vodi skupnost, ki so ključni za vzpostavljanje tesnejših povezav med podeželskimi in mestnimi območji; poudarja, da ima program LEADER osrednjo vlogo pri spodbujanju privlačnih, uspešnih, odpornih in medsebojno povezanih podeželskih območij, saj podpira pobude, ki ustvarjajo lokalno dodano vrednost, spodbujajo podjetništvo in inovacije ter izboljšujejo ekonomsko in socialno strukturo ozemelj, vse to pa je izredno pomembno za ohranjanje in privabljanje človeškega kapitala, zlasti mladih in žensk, demografsko in ozemeljsko ravnovesje ter generacijsko pomladitev;

27. se zaveda, da so ključni instrumenti za varovanje okolja in spodbujanje trajnostnih praks prostovoljni kmetijsko-okoljski in podnebni ukrepi ter ukrepi za dobrobit živali ter zdravje živali in rastlin v okviru drugega stebra, pri katerih se uporabljajo poenostavljeni pristopi, ki temeljijo tako na spodbudah kot skladnosti, hkrati pa ti ukrepi prispevajo k dostojnemu dohodku kmetov, ki jih izvajajo; meni, da so te sheme iz drugega stebra učinkovitejše od okoljskih shem, ki v številnih državah članicah niso dosegle želenih rezultatov, saj so bile za kmete zelo zapletene, in da bi bilo zato treba tem shemam iz drugega stebra v prihodnji SKP nameniti večji delež finančnih sredstev; poudarja, da morajo kmetijsko-okoljski in podnebni ukrepi prispevati k ohranjanju in večanju proizvodnje hrane;

28. poziva, naj bo finančna podpora SKP enostavnejša in dostopnejša malim projektom, ki so običajno gonilo najinovativnejših pobud; poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo in razširijo uporabo poenostavljenega obračunavanja stroškov;

29. poziva Komisijo, naj sprejme konkretne ukrepe, da bi za uvožene agroživilske proizvode iz tretjih držav veljali enaki standardi glede varnosti hrane, okoljski in socialni standardi ter standardi dobrobiti živali kot za proizvajalce EU, s čimer bi zagotovili enake konkurenčne pogoje in visoko raven varnosti hrane, sledljivost in trajnostno proizvodnjo v EU; vztraja, da je to nujno, če naj se prepreči, da bi bila zaradi uvoženih izdelkov ogrožena konkurenčnost agroživilske proizvodnje EU; vztraja, da mora biti Komisija pripravljena, da po potrebi sproži zaščitne klavzule v svojih sporazumih s tretjimi državami, da bi preprečila nelojalno konkurenco za kmete EU in zagotovila stabilnost notranjega trga;

30. poziva Komisijo, naj pri prizadevanjih za odprtje novih trgov in utrditev že obstoječih sistematično ocenjuje učinek določb o kmetijskem sektorju v vseh svojih trgovinskih sporazumih, pri tem pa upošteva vse zainteresirane strani, da bi ugotovili, kakšen je njihov skupni učinek, in naj oblikuje posebne strategije, da bi zagotovili enake konkurenčne pogoje in recipročnost na vseh ravneh, zlasti pri standardih proizvodnje in kakovosti ter socialnih standardih;

31. poudarja, da je treba še naprej skrbeti za usklajenost trgovinske politike Unije in njene politike glede trajnostnosti ter da morajo Komisija in države članice prek agencije EU za nadzor povečati kontrole pri viru in na mejah, saj bi s tem bolje jamčile za pošteno konkurenco za evropske proizvajalce; poziva, naj se pregleda trgovinska politika EU, da bi učinkovito podpirala konkurenčnost in trajnostnost evropskega kmetijstva; poudarja, da se pri sklepanju prihodnjih trgovinskih sporazumov ne bi smela ogroziti trajnostnost in konkurenčnost kmetijskega sektorja EU;

32. poziva Komisijo, naj izboljša sinergije, dopolnjevanje in usklajevanje med instrumenti financiranja EU, kot so Kohezijski sklad, instrument za okrevanje NextGenerationEU in Sklad za pravični prehod, in z nacionalnimi instrumenti ter naj pri upravljanju in izvajanju sredstev začne neposredno sodelovati z lokalnimi organi; poleg tega poziva k večjemu povezovanju z drugimi ustreznimi programi, da bi v kmetijstvu in na podeželskih območjih čim bolj izkoristili učinek ciljev glede inovacij, digitalizacije, trajnostnosti in odpornosti; poziva Komisijo, naj na začetku vsakega finančnega programskega obdobja vzpostavi notranji postopek, s katerim bi na ravni EU poskrbela za dopolnjevanje in usklajenost različnih instrumentov podpore, načrtovanih na podeželskih območjih;

33. poudarja, da je dostop kmetov in drugih akterjev v agroživilskem sektorju do financiranja bistven za izvajanje naložb, olajševanje dostopa do zemljišč in zagotavljanje neprekinjene kmetijske dejavnosti na kmetijah; poleg tega poudarja, da bi se morala inovacijam in tehnologiji v agroživilskem sektorju še naprej prednostno zagotavljati ciljno usmerjena podpora naložbam, da bi EU lahko postala svetovno digitalno vozlišče, spodbudila zagonska podjetja ter pritegnila in zadržala nadarjene mlade;

34. ugotavlja, da se države članice spoprijemajo z vse večjimi in vse bolj raznolikimi tveganji; glede tega poudarja, da je nujno treba ustrezno povečati skupno rezervo za krize v kmetijskem sektorju in izvesti njeno reformo, hkrati pa vzpostaviti nove in posebne finančne instrumente s sredstvi zunaj SKP, da bi kmete podprli v času nepredvidljivih izkrivljanj trga in posledic podnebnih sprememb, kot so suše in poplave, neurja, rastlinske in živalske bolezni, ter zaradi spremenjenega vedenja potrošnikov in geopolitičnih napetosti; poziva Komisijo, naj oblikuje strategijo za predhodno krizno upravljanje za vsak proizvod, da bi rezervo za krize v kmetijskem sektorju čim učinkoviteje uporabljali in da bi imela čim večjo dodano vrednost za skupnost; poziva Komisijo in države članice, naj poskrbijo za hiter, učinkovit in sorazmeren odziv na potrebe kmetov v kriznih razmerah in jim omogočijo, da hitro pridobijo kapital, ki ga potrebujejo za ponoven začetek izvajanja kmetijskih dejavnosti;

35. poudarja, da imajo mehanizmi javnih intervencij SKP pomembno vlogo pri stabilizaciji kmetijskih trgov in varovanju kmetov pred cenovnimi nihanji; spominja, da referenčni pragovi že več let niso bili

na novo ocenjeni in bi jih bilo treba čim prej pregledati, da bi upoštevali spremenjene cene;

36. poziva k boljšemu usklajevanju med vsemi razpoložljivimi instrumenti, vključno s Solidarnostnim skladom EU, in njihovi poenostavitvi, da bi kmeti, podeželske skupnosti in lokalni organi, ki jih prizadenejo naravne nesreče ali nesreče, povezane s podnebjem, pridobili hitrejšo in bolj usmerjeno pomoč; poziva, naj se vzpostavi mehanizem za samodejno aktiviranje, s katerim bi pospešili uvedbo posebnih orodij za blaženje in upravljanje tveganj na podlagi aktivnih in pasivnih ukrepov, ki so za kmete cenovno dostopni, saj naravne nesreče povzročajo vse večjo škodo;

37. poziva države članice, naj poskrbijo za pravočasno in pravilno izvajanje nacionalnih strateških načrtov za oba stebra, da bi se tako izognili vračanju sredstev;

38. poudarja, da kmetijstvo prek SKP sicer podpira druge politike in strategije, kot so tiste, ki zadevajo okolje, energijo, trgovino, podnebje, biotsko raznovrstnost, zdravje in dobrobit živali, javno zdravje in regionalni razvoj, a je pomembno in dobrodošlo, da druge politike še najprej prispevajo k trajnostnosti kmetijstva in regionalnemu razvoju ter zagotavljanju storitev, ki niso zgolj proizvodnja hrane in biogenih virov; poudarja zlasti, kako pomemben je razvoj energije iz biomase in biogospodarstva pri podpiranju odpornosti kmetijskega sektorja;

39. poziva Komisijo, naj na vseh področjih politike preverja učinke ukrepov na podeželje po vsej EU in naj v vse dejavnosti, povezane z okvirom za razvoj podeželja, vključi skupnost pakta za podeželje in Odbor regij; obžaluje, da naj bi se preverjanje učinkov ukrepov na podeželje v praksi izvajalo le v omejenem obsegu, čeprav ga je Komisija vključila v svojo vizijo za podeželska območja za obdobje do leta 2040;

40. poudarja, da ima EU najvišje standarde glede varnosti hrane, dobrobiti živali ter varstva okolja in socialne zaščite na svetu, ti pa so temelji konkurenčnosti visokokakovostnih kmetijskih proizvodov EU in jih je treba spoštovati in varovati; zato zahteva, naj vsaka predlagana zakonodaja na teh področjih temelji na znanstvenih spoznanjih, še prej pa naj se temeljito in celovito oceni njen učinek, poleg tega pa naj bo namenjena povečanju konkurenčnosti in trajnostnosti kmetij v EU; meni, da je za uresničitev tega cilja nujno treba zagotoviti spodbude in nadomestila za kmete za vse dodatne stroške, ki nastanejo;

41. poudarja, da izboljšanje dobrobiti živali ni pomembno zgolj z etičnega vidika, temveč je tudi pot do odpornejših in dobičkonosnejših živinorejskih sistemov; poudarja, da bolj zdrave živali z nižjimi ravni stresa običajno potrebujejo manj veterinarskih posegov, imajo višje stopnje rodnosti in dosegajo boljše rezultate,

posledično pa je ekonomska učinkovitost večja; poziva, naj ukrepi SKP še naprej podpirajo naložbe in usposabljanja na področju višjih standardov dobrobiti živali v skladu s tržnimi pričakovanji in znanstvenimi priporočili;

42. poziva Komisijo, naj v svojih zakonodajnih predlogih za naslednjo SKP predstavi ambiciozno in celovito strategijo za beljakovine, ki bi morala zajemati ustrezne ukrepe in instrumente za spodbujanje proizvodnje visokokakovostnih beljakovinskih rastlin, tudi stročnic, kot so med drugim nekatere oljnice, sušene stročnice in zelena krma, ter rastlin, ki niso stročnice, kot so sončnice in oljna ogrščica, za hrano in krmo, da bi znatno zmanjšali pomanjkanje beljakovin v EU in zagotovili njeno strateško avtonomijo;

43. poudarja, da je trajnostna živinoreja strateško pomembna za razvoj podeželja, ohranjanje biotske raznovrstnosti, upravljanje krajine in okoljsko trajnostnost, zlasti na območjih z omejenimi možnostmi in v pokrajinah z visoko naravno vrednostjo, ter da je sektorju treba zagotoviti ustrezno finančno podporo, če naj bo trajnosten; poudarja, da živalski proizvodi nimajo le hranilne vrednosti, ampak ima njihova proizvodnja ključno vlogo pri ohranjanju tradicionalnih kulturnih pokrajin, rodovitnosti tal in shranjevanju ogljika; poziva Komisijo, naj oblikuje skupino na visoki ravni za živinorejo, ki bo vključevala vse ustrezne deležnike, da bi razvili nove pristope za zaščito prihodnosti sektorja in obravnavali postopno izgubljanje živine v EU ter spodbujali generacijsko pomladitev, dobrobit živali in krožno gospodarstvo, vključno z uporabo digestata kot dragocenega biološkega gnojila, ki prispeva k recikliranju hranil in zdravju tal, ter čim bolj povečali pozitivni prispevek, ki ga ima trajnostna živinoreja na ohranjanje in obnovo narave, biotsko raznovrstnost ter zdravje in rodovitnost tal, in naj spodbuja naložbe za večjo konkurenčnost sektorja; meni, da bi z uvedbo novega sistema trgovanja z emisijami za kmetijstvo ustvarili pretirano kompleksnost, obenem pa ni nujno, da bo učinkovit;

44. poudarja, da so v več državah članicah nedavno izbruhnile živalske bolezni; poziva Komisijo in države članice, naj okrepijo preventivne ukrepe in ukrepe za izkoreninjenje ter povečajo sredstva SKP, namenjena upravljanju tveganj in boljšim naložbam v biološko zaščito na kmetijah; poziva Komisijo, naj izboljša ukrepe za zdravje živali v kmetijskem sektorju EU, tako da bi se z mehanizmom za pripravljenost in zgodnje odkrivanje usklajevali raziskave, nakup in dobava veterinarskih cepiv na ravni EU in spodbujal razvoj teh cepiv v EU; poziva, naj se za ta mehanizem zagotovi ustrezno financiranje zunaj SKP; poziva države članice, naj podpirajo regije in sodelujejo z njimi pri pripravi in izvajanju načrtov za preprečevanje in blažitev teh bolezni ter cepljenje proti njim;

45. obžaluje, da finančna sredstva za ukrepe za preprečevanje, obvladovanje in izkoreninjenje nekaterih živalskih bolezni v okviru programa Enotni trg ne zadostujejo za to, da bi kmete in države

članice podprli v primeru bolezni, kot je slinavka in parkljevka; poudarja, da ima lahko v EU vsak neuspeh pri preprečevanju ali obvladovanju živalskih bolezni v eni državi članici neposredne posledice za druge države članice in da je potreben usklajen odziv; poziva, naj se na ravni EU uvedejo strogi standardi glede zdravja živali, da se zaščiti živinoreja, vključno z določbami za upravljanje populacij divjih živali, ki pomenijo tveganje za okužbo, ali za ciljno cepljenje živali, kadar je to potrebno;

46. poudarja, da antimikrobična odpornost zelo ogroža zdravje ljudi, zato mora biti zmanjšanje uporabe antibiotikov v živinoreji prednostna naloga; ugotavlja, da je v SKP že na voljo financiranje za zmanjšanje dovzetnosti za živalske bolezni in njihovega prenosa;

47. znova poudarja, da je treba oblikovati krovno prehransko strategijo za EU na podlagi znanstvenega preskusa, ki združuje poljedelstvo in živinorejo, hkrati pa zagotavlja pravično obravnavo vseh kmetijskih sektorjev; podpira znanstvene okoljske presoje, pri katerih se upošteva celotni življenjski cikel živil; podpira, da prehrana temelji na znanstvenih ocenah, ki potrjujejo, kako pomembna so živila živalskega izvora za zdravje ljudi, zlasti ranljive populacije, kot so otroci, starejši in ženske;

48. poziva države članice, naj spodbujajo in izboljšajo delovne in socialne pogoje ter plače kmetov ali drugih zaposlenih v kmetijstvu ter naj delavcem zagotovijo ustrezno kritje in njihovo nadomeščanje v primeru bolezni ali nesreč, zaradi katerih so začasno odsotni; poziva, naj jim zagotovijo tudi usposabljanje ter letni dopust in dopust iz družinskih razlogov za oskrbo družinskih članov, da bi poskrbeli za kakovostna delovna mesta in boljše usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja kmetov in kmetijskih delavcev; poudarja, da kmetijstvo pomembno prispeva k družbeni odgovornosti in dostojnim delovnim pogojem na podeželskih območjih;

49. poziva Komisijo, naj posodobi finančna sredstva za program POSEI, da bi v naslednjem večletnem finančnem okviru upoštevali vsaj skupno inflacijo, z vsakoletnimi prilagoditvami, in obžaluje, da se 2-odstotni deflator, ki se uporablja za neposredna plačila, v tem finančnem okviru ne upošteva za program POSEI; vendar meni, da mora Komisija storiti še več in predlagati precej večji proračun za POSEI v naslednjem večletnem finančnem okviru, da bi dopolnila podporo za kmetijsko proizvodnjo in tako zagotovila samooskrbo s hrano v najbolj oddaljenih regijah; meni, da je to bistveno za neprekinjenost kmetijske dejavnosti v najbolj oddaljenih regijah, podpiranje naložb in zagotavljanje ekonomske, socialne in teritorialne kohezije v EU ob polnem spoštovanju člena 349 PDEU, v katerem je priznano, da so te regije posebne in da je treba zanje zaradi njihovih stalnih omejitev sprejeti drugačne ukrepe; trdi, da bi bilo treba pri večjih finančnih sredstvih za program POSEI upoštevati dejanske in posebne kmetijske potrebe teh regij, vključno s spremembami proizvodnih stroškov, izpostavljenostjo vse

pogostejšim ekstremnim vremenskim dogodkom in podnebnim spremembam, razdrobljenostjo ozemlja, nestanovitnostjo trga in tem, da je treba zagotoviti ekonomsko vzdržnost kmetij, kmetom pa pravičen dohodek; v zvezi s tem poudarja, da je treba vzpostaviti poseben mehanizem, in sicer program POSEI za promet, s katerim se bodo znižali dodatni stroški prevoza proizvodov v najbolj oddaljenih regijah ali iz njih na enotni trg in ublažili proizvodni dejavniki v najbolj oddaljenih regijah;

50. poudarja, da bi moralo biti financiranje čebelarstva v okviru drugega stebra bolj ciljno usmerjeno in učinkovitejše, nov zakonodajni okvir pa bi moral omogočiti posodobitev in poenostavitev programa podpore za čebelarje iz prvega stebra, pri čemer bi se morale upoštevati posebne značilnosti in ranljivosti sektorja;

51. poudarja, da sta za delo kmetov, kakovost življenja na podeželju in premagovanje družbene izolacije pomembna dostop do fizične in digitalne infrastrukture z zanesljivo in hitro širokopasovno povezavo in uporaba satelitske tehnologije; zato vztraja, kako pomembno je, da se kmetijstvo postopoma digitalizira, kar vključuje stalen dostop do interneta, digitalno znanje, inovacije, dostop kmetov do podatkov in njihovo lastništvo, možnosti izobraževanja in usposabljanja, da bi pritegnili ljudi, zlasti mlade, na ta območja in jih tam zadržali in da bi ti tam lahko ostali, če bi to želeli; poziva Komisijo in države članice, naj kmetom in gozdarskim inženirjem zagotovijo usposabljanje, da bi pridobili digitalne veščine, s katerimi bi lahko kar najbolje izkoristili prednosti digitalizacije in preciznega kmetovanja ter delali učinkoviteje in bolj trajnostno, pri tem pa naj upoštevajo, da je za številne kmete še vedno izredno pomembna osebna in govorna komunikacija; se zaveda, da imajo organizacije kmetov ključno vlogo pri spodbujanju digitalne preobrazbe kmetijstva;

52. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da bodo program Digitalna Evropa, politike za uvajanje širokopasovnih povezav in SKP po letu 2027 popolnoma usklajeni; znova poudarja, da je treba na podeželskih območjih zagotoviti storitve digitalne infrastrukture in povečati spretnosti, potrebne za delo na daljavo, precizno kmetovanje in digitalno podjetništvo; poudarja, da morajo biti storitve digitalne infrastrukture cenovno dostopne za prebivalce podeželja; poudarja, da so tovrstne naložbe ključne za zmanjšanje ruralne depopulacije ter povečanje privlačnosti kmetijstva in življenja na podeželju za mlajše generacije;

53. poziva, naj se zaradi visokih stopenj samomora v tem sektorju poveča ozaveščenost o tem, kako pomembno je duševno zdravje kmetov in kmetijskih delavcev; poudarja, da gre za zaskrbljujoč pojav, ki je med drugim posledica visokih ravni stresa, negotovosti, zahtevnih upravnih bremen, ranljivosti, družbene izolacije, nezadostnega dopusta, dolga in težkega ekonomskega položaja, s katerimi se spoprijemajo kmeti; poleg tega poudarja, da stresni postopki inšpekcijskih pregledov kmetij ustvarjajo dodaten pritisk za kmete

pri upravljanju kmetijskih gospodarstev, in poziva države članice, naj vzpostavijo mehanizme, s katerimi bi obravnavali to vprašanje; poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo sodelovanje, da bi razvili celovito strategijo za duševno zdravje kmetov in v naslednjo SKP vključili ustrezne podporne ukrepe; poudarja, da so pristopi, prilagojeni lokalnim razmeram, zelo koristni, saj se pri njih uporabljajo različne vrste podpornih storitev, vključno s sedanjimi kmetijskimi svetovalnimi mrežami in drugimi skupinami za podporo podeželskih skupnosti; meni, da je treba razviti programe za psihološko podporo ter ukrepe za poenostavitev upravnih postopkov in usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, kar bo izboljšalo kakovost življenja kmetov in delavcev v EU; ponovno poudarja, da je treba kmetom zagotoviti pošteno ceno za njihove tržne in netržne proizvode;

54. poudarja, da se več kot 70 % potrošnikov v EU za nakup odloči glede na informacije na embalaži, in opozarja na dejansko nevarnost zavajanja potrošnikov; zato poziva, naj se utrdi usklajeno označevanje EU, da bi bil sistem pošten in pravičen, pri agroživilskih proizvodih EU pa zagotovljena preglednost glede države porekla, zagotavljanja kakovosti in proizvodnih standardov, vključno s standardi dobrobiti živali in standardi za ekološke proizvode; meni, da je treba z jasnimi pravili zagotoviti sledljivost in konkurenčnost na enotnem trgu in po svetu, da bi preprečili izkrivljanja in zavajajoče prakse ter tako zaščitili celovitost prehranskih sistemov EU, jih bolj spodbujali ter povečali obveščanje in ozaveščenost potrošnikov;

55. zagovarja boljše zaščitne ukrepe za regionalne proizvode, tudi okrepitev shem zaščitene označbe porekla, zaščitene geografske označbe in zajamčene tradicionalne posebnosti s poenostavljenimi postopki, ki jih ščitijo pred zlorabo in ponarejanjem;

56. poleg tega poziva Komisijo, naj se prenehajo uporabljati pretirano poenostavljene sheme označevanja na sprednji strani embalaže, kot je Nutri-Score, saj ni širokega znanstvenega soglasja o njih in ker obstaja tveganje, da bo prehrambena industrija spremenila parametre v svojo korist;

57. poziva, naj se v šolah in šolskih menzah spodbuja izobraževanje o prehrani, da bi otrokom pomagali razumeti, kako pomembna je celovita in uravnotežena prehrana že v zgodnjem otroštvu ter od kod prihaja hrana; spodbuja, naj se razvijajo zdrave prehranjevalne navade in oblikujejo šolski meniji, ki bodo vključevali različne vitamine, vlaknine in hrano, bogato s hranili, da bi izboljšali telesno in duševno dobro počutje šolarjev in dijakov; poleg tega poudarja, da je treba spoštovati narodno, lokalno in sezonsko kulinariko ter jo spodbujati kot dragoceno kulturno dediščino, dober zgled tega pa je model sredozemske prehrane; poziva Komisijo, naj se lokalnim in regionalnim organom zagotovijo dodatna sredstva za sheme, namenjene tem dejavnostim, in poudarja, da morajo javna naročila temeljiti na kakovosti in ne na ceni ter spodbujati uživanje ekoloških,

lokalnih in sezonskih proizvodov z geografskimi označbami, kjer je to mogoče;

58. poudarja, da je shema EU za razdeljevanje mleka, sadja in zelenjave otrokom prek šolskih programov pomembno orodje za spodbujanje zdravega prehranjevanja, zlasti otrok iz ranljivih okolij, za katere so lahko šolski obroki eden redkih virov uravnotežene prehrane; obžaluje, da nekatere države članice ne uporabljajo sredstev, dodeljenih temu programu, zaradi česar se razpoložljiva sredstva iz proračuna premalo izkoriščajo; opozarja, da je v izobraževanje o prehrani pomembno vključiti kmete in akterje iz celotne agroživilske vrednostne verige in da je treba spodbujati neposredne povezave med proizvajalci in šolami;

59. poudarja, da je treba ohraniti ustrezna finančna sredstva za proizvodnjo oljčnega olja in namiznih oljk, saj imajo precejšnje koristi za zdravje in hranilno vrednost za vse Evropejce;

60. je zelo zaskrbljen, ker je vse več projektov za proizvodnjo laboratorijskega mesa; poudarja, da je treba pregledati zakonodajni okvir EU za odobritev teh proizvodov, da se bodo bolj upoštevale ekonomske, socialne in okoljske posledice te vrste inovacij, pa tudi z njimi povezani etični pomisleki;

61. spodbuja politike, šole, medije, kmete in lokalna združenja, naj sodelujejo pri spodbujanju pozitivnega mnenja o kmetovanju in večanju njegove privlačnosti za mlade ter bolje obveščajo o vlogi kmeta pri trajnostni proizvodnji hrane in okoljskih storitvah; poziva, naj se s kampanjami za ozaveščanje potrošnikov o odločitvah pri nakupih in za tesnejši odnos med potrošniki in kmeti v EU vsesplošno prizna, da kmeti in kmetijski delavci opravljajo bistveno delo pri varnosti hrane ter da so zavezani trajnostnim praksam, saj bi tako potrošniki bolje razumeli, kako proizvedejo agroživilske proizvode, ki jih kupijo; poudarja, da se je treba boriti proti napačnim informacijam ter zavajajočim, napačnim in neutemeljenim sporočilom, da bi izboljšali slabo mnenje, ki ga ima del družbe o kmetih; poziva države članice, naj to priznanje vključijo v svoje izobraževalne načrte, da bi bilo kmetijstvo privlačna gospodarska dejavnost; zelo obžaluje, da že mnogo let kmeti in prebivalci podeželja niso prednostna naloga in da se vanje premalo vlaga;

Poenostavitev SKP po letu 2027: strategije za učinkovitejše upravljanje

62. podpira cilj Komisije za obdobje 2024–2029, da se v prihodnje kot medsektorska strateška prednostna naloga zmanjšajo upravna bremena za kmete in poenostavi zakonodaja, da bi olajšali dostop do podpore SKP in da bi bilo izvajanje na terenu učinkovitejše; vztraja, da mora biti to eno vodilnih načel, na katerem bi temeljili vsi ukrepi za uresničevanje socialne in okoljske trajnostnosti ter ekonomske vzdržnosti kmetijstva v EU, ne da bi pri tem ogrozili pet glavnih ciljev

SKP, kot so določeni v členu 39 PDEU; poudarja, da s poenostavitvijo SKP ne bi smeli ogroziti trdnega regulativnega okvira na ravni EU, saj je ključen za ohranjanje enotnosti SKP in za javno podporo potrebnim finančnim sredstvom;

63. poudarja, da je pri novi SKP potrebna večja prožnost in enostavnejša struktura financiranja, ki bo koristila aktivnim kmetom; izpostavlja, da so kmeti nezadovoljni zaradi nestabilnih razmer, vse večjega števila predpisov in vse večjih pričakovanj družbe, ti dejavniki pa tudi zmanjšujejo privlačnost poklica, zlasti med mladimi kmeti in najbolj ranljivimi;

64. poziva Komisijo, naj se pri snovanju prihodnje strukture SKP osredotoči na to, da bodo merila jasnejša, postopki digitalizirani, smernice standardizirane, spremembe pravočasno sporočene, tehnična podpora pa dostopna; poudarja, da čezmerno prenašanje povečuje zapletenost za kmete in upravičence, zaradi česar so pomembni ukrepi manj učinkoviti in se manj uporabljajo;

65. zahteva, naj se Komisija ter nacionalni in regionalni organi bolje usklajujejo pri zmanjševanju obveznosti glede dokumentacije in poročanja; poudarja, da morajo Komisija, organi držav članic, kmeti in kmetijske organizacije proaktivno sodelovati, preden se pripravijo nacionalni strateški načrti SKP; poudarja, da je treba državam članicam omogočiti večjo prožnost pri strateških načrtih SKP, da bi lahko nekatere elemente po potrebi prilagodile, ne da bi prej potrebovale odobritev Komisije; poziva, naj se vzpostavi centralizirani sistem za elektronsko poročanje kot enotna kontaktna točka SKP, kjer bi lahko kmeti na enem mestu vložili vloge, poročila in vso potrebno dokumentacijo, s čimer bi se izognili nepotrebnim in podvojenim upravnim postopkom;

66. poziva, naj se za kmete vzpostavi realističen sistem na podlagi spodbud, ki bo upošteval čas, ki ga je vložil upravičenec, namesto sistema, ki temelji zgolj na obveznostih, da se dosežejo ambiciozni okoljski in socialni cilji, pri tem pa naj se ustrezno upoštevajo posebnosti geografskih območij; meni, da se s pristopi na podlagi spodbud ustvarijo najboljši rezultati glede večanja trajnostnosti kmetijstva v EU; poudarja, da je pri izračunu plačila za opravljene storitve nujno, da metodologija ne upošteva zgolj ozkogledega pristopa na podlagi nastalih stroškov in izpada dohodka za kmeta, saj so socialno-ekonomske izgube za širšo skupnost lahko precej večje zaradi izgube gospodarske dejavnosti višje in nižje v verigi na lokalnem območju; meni, da bi morala finančna sredstva za ta plačila izvirati iz SKP ali iz nacionalnih sredstev, da bi lahko z javnim financiranjem dejansko spodbudili zelene inovacije in zeleni prehod; poziva Komisijo, naj prouči možnost dodatnih virov financiranja poleg SKP, da bi kmete podprli pri razvijanju lokalno prilagojenih in trajnostnih poslovnih modelov;

67. poudarja, da je treba pri izvajanju zahtev za dobre kmetijske in okolje pogoje upoštevati aktualno rabo zemljišč in kmetijske prakse; poudarja, da morajo aktivni kmeti ohraniti pravico, da nadaljujejo svoje kmetijske dejavnosti, vključno s potrebnim vzdrževanjem, brez dodatnih upravnih omejitev ali omejitev glede delovanja;

68. poudarja, da je treba še naprej ocenjevati zahteve SKP glede pogojenosti, da bi zmanjšali upravna bremena, ovire ali ekonomske ovire ter stroške in se izognili pretiranim zahtevam glede izvajanja za kmete; vztraja, da kmeti potrebujejo prožnost in enostavnost, pri tem pa je treba s spodbudami, ohranjanjem enakih konkurenčnih pogojev in javno podporo politiki še naprej spodbujati odgovorne kmetijske prakse v okviru pristopa, ki ustvarja večjo dodano vrednost in več naložb v inovacije;

69. poziva Komisijo, naj kmete spodbuja k prevzemanju odgovornosti s tem, da omogoči določeno stopnjo tolerance in zagotovi, da bodo sankcije poštene in sorazmerne, zlasti v zvezi z zahtevami glede pogojenosti, prostovoljnimi okoljskimi shemami ter kmetijsko-okoljskimi in podnebnimi ukrepi; poudarja, da morajo vse nove zakonodajne zahteve v okviru SKP po letu 2027 spremljati dovolj dolga prehodna obdobja in upravne poenostavitve, da bi kmetom zagotovili pravno varnost in varnost načrtovanja;

70. poudarja, da je treba uredbo o skupni ureditvi trgov[1] poenostaviti in tako pospešiti postopke za dodelitev izredne pomoči kmetom; poudarja, da je treba spodbujati in večati ključno vlogo zadrug, organizacij proizvajalcev, združenj organizacij proizvajalcev, organizacij proizvajalcev sadja in zelenjave, medpanožnih organizacij in drugih subjektov, tudi v ekološkem sektorju, ki prispevajo k agroživilski vrednostni verigi ter k njeni večji uravnoteženosti, s čimer bi kmetom zagotovili boljše plačilo; poziva Komisijo, naj preuči, kako bi lahko z uredbo o skupni ureditvi trgov še naprej spodbujali in podpirali njihovo sodelovanje;

71. poziva Komisijo, naj celovito pregleda orodja, tudi opazovalnice za trge, da bi izboljšali odpornost proti nestanovitnosti trga in padce tržnih cen; vztraja, da je treba posodobiti in okrepiti sedanje instrumente za obvladovanje tveganj ter povečati sodelovanje med zadrugami, organizacijami proizvajalcev in združenji organizacij proizvajalcev, da bi okrepili njihovo vlogo pri upravljanju gospodarskih orodij in orodij za obvladovanje tveganj; vztraja, da je treba dodatno olajšati uporabo izjem od pravil o konkurenci za kmete, da bi se spoprijeli s krizami na trgu in jih premagali;

---

[1] Uredba (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (UL L 347, 20.12.2013, str. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj).

72. spodbuja Komisijo, naj v uredbi o skupni ureditvi trgov zagotovi učinkovite varnostne mreže, med drugim pregled veljavnih cen javnih intervencij in referenčnih pragov, da bodo natančno odražali aktualne gospodarske razmere in dejanske razmere;

73. pozdravlja novi sveženj Komisije za vinski sektor in jo poziva, naj dodeli dodatna finančna sredstva za izvajanje predlaganih ukrepov in dolgoročno vzdržno oživitev vinskega sektorja;

74. opozarja še, da bi morala uredba o skupni ureditvi trgov obravnavati zahteve proizvajalcev in potrošnikov glede prodajnih imen nekaterih kmetijskih proizvodov, kot so tista v zvezi z mesom, ki jih je treba zaščititi pred morebitno zavajajočo uporabo;

75. poziva, naj se zagotovi, da bo pred vsakim zakonodajnim predlogom, ki vpliva na kmetijstvo, razen v izjemnih okoliščinah, opravljena podrobna, celovita in na dokazih temelječa kumulativna ocena učinka s posebnim poudarkom na gospodarskih, okoljskih in socialnih vidikih, da bi kmetom zagotovili pravno varnost; se zavzema za oceno gospodarskih učinkov predlaganih političnih ukrepov na ravni kmetij in finančnih sredstev, potrebnih za njihovo izvajanje, ter za stalno spremljanje ukrepov; poudarja, da je nenehno večanje regulativnih bremen povzročilo nezadovoljstvo med kmeti in znatne dodatne stroške za kmetije, kar je eden od dejavnikov, ki vpliva na privlačnost poklica za nove udeležence;

76. poudarja, da je treba priznati raznolikost evropskega kmetijstva, zajemši vrtnarstvo v rastlinjakih in trajne poljščine, ter oblikovati podporne ukrepe, regulativne zahteve in inovacijske strategije; poziva k uvedbi in prilagoditvi predpisov EU, oblikovanih posebej za obravnavanje izzivov in priložnosti, ki jih prinašajo kmetovanje v rastlinjakih, mestno in vertikalno kmetovanje;

77. poudarja, da je potreben prehod na integrirane in interoperabilne digitalne sisteme za spremljanje skupne kmetijske politike; v zvezi s tem poudarja, da je treba spodbujati zbiranje podatkov in informacij znotraj enotnega zakonodajnega okvira, ki se pri razvoju integriranih sistemov upravljanja in nadzora opira zlasti na satelitske posnetke; poudarja, da bi morali biti ti sistemi namenjeni zmanjšanju fizičnih inšpekcijskih pregledov oziroma fizičnih inšpekcijskih pregledov na kraju samem, kjer je to izvedljivo, ter zmanjšanju upravnih bremen in stroškov za kmete; vztraja, da je treba v celoti zagotoviti varstvo in lastništvo podatkov kmetov; vendar opozarja, da je treba medtem zaradi sedanjih omejitev pri uporabi satelitske tehnologije, zlasti za majhne in ozke parcele, ohraniti druge sisteme;

78. poziva države članice, naj izvajajo pristop enotne revizije, da bi čim bolj skrajšali čas, ki ga kmetje izgubijo zaradi spremljanja nadzora; spodbuja Komisijo, naj posodobi integrirani sistem za upravljanje in nadzor satelitskih posnetkov, kot sta Copernicus in Galileo, da bi

vključili že obstoječe in nove tehnologije in tako izboljšali natančnost, zanesljivost in poenostavitev;

79. se zavzema, da bi državam članicam omogočili večjo prožnost pri podpiranju naložb v ključne inovacije in tehnologije, kot so uporaba satelitov, interneta stvari in podobnih tehnologij za zajem operativnih podatkov; meni, da bi s tem omogočili preglednost in skladnost, ne da bi kmetom naložili dodatne stroške, s tem pa olajšali prehod na sistem, ki temelji na zaupanju, v katerem bodo lahko zanesljivi kmetje sami certificirali svojo skladnost in ki ga bodo dopolnjevale ciljno usmerjene revizije, ki temeljijo na tveganju, ne pa z obsežnimi rednimi inšpekcijskimi pregledi;

80. poudarja, da je treba inovacijske strategije in digitalni prehod zasnovati tako, da bodo participativne in dostopne vsem kmetijam in da bo tehnološki napredek prispeval h koheziji podeželja, demokratični udeležbi in trajnostnemu razvoju;

81. meni, da je bistveno, da se državam članicam, ki priznavajo regijam zakonsko vlogo pri upravljanju skupne kmetijske politike, omogoči ponovna vzpostavitev instrumentov upravljanja na regionalni ravni v okviru ukrepov za razvoj podeželja;

Voda in krožno gospodarstvo kot temelj SKP po letu 2027

82. poziva Komisijo, naj v SKP po letu 2027 vključi strateški in celosten pristop k vodnim virom ter poveča sinergije z drugimi skladi EU, kot je Evropski sklad za regionalni razvoj, da bi ustvarili močnejšo povezavo med vodo in hrano kot ključnim elementom za izboljšanje prehranske varnosti in razvoj podeželskih območij; poleg tega poziva k večjim naložbam v izboljšanje odpornosti v zvezi z vodo s posodobitvijo in razvojem infrastrukture za zadrževanje, distribucijo, shranjevanje in trajnostno regulacijo vode ter sonaravnih rešitev, kar je bistveno za doseganje učinkovitejšega in bolj konkurenčnega kmetijskega sektorja;

83. poziva Komisijo, naj zagotovi dostop do vode za trajnostno namakanje; poudarja, da je treba spodbujati naložbe v čiščenje odpadnih voda ter uporabo nekonvencionalnih vodnih virov, kot sta predelana in razsoljena voda za kmetijski sektor, ne glede na velikost kmetije, po konkurenčnih cenah, pri čemer so za njen transport enako pomembne tudi dobre povezave; poziva Komisijo, naj upošteva, da obstajajo velike razlike in izzivi v državah članicah, pa tudi dobra praksa, ki jo vsaka država članica izvaja za zaščito kmetijske proizvodnje; poziva Komisijo, naj vlaga v programe usposabljanja za kmete o učinkoviti rabi vode;

84. poziva Komisijo, naj prednost nameni spodbujanju inovativnih tehnologij in pametnega namakanja ter digitalizaciji infrastrukture, da bi optimizirali rabo vode in zmanjšali vodni odtis, zlasti v regijah, ki sta jih prizadeli suša in dezertifikacija, hkrati pa zagotovili stabilno proizvodnjo;

85. opozarja, da so številni namakalni sistemi zastareli in neučinkoviti, kar povzroča znatne izgube vode, zato jih je treba zamenjati ali posodobiti; zato poziva Komisijo, naj med svoje prednostne naloge vključi finančne spodbude za to posodobitev, in podpira njihovo vključitev med upravičene naložbe v strateške načrte SKP in ustrezne kohezijske instrumente EU;

86. poudarja, da je uporaba sredstev SKP, zlasti sredstev iz drugega stebra, za financiranje namakalne infrastrukture zapletena, zato poziva k pregledu zasnove in mehanizmov njenega financiranja, da bi za kmete izboljšali razpoložljivost in uporabo vodnih virov, pri tem pa upoštevali dejanske stroške in dodano vrednost okoljskih in krajinskih storitev, ki jih zagotavljajo;

87. poziva k ciljno usmerjeni in učinkoviti podpori kmetom in gozdarjem v EU, da bi spodbudili krožno gospodarstvo in se vključili v nastajajočo biogospodarstvo, in sicer s spodbudami za predelavo biomase, kmetijskih odpadkov in soproizvodov, s tem pa podprli tudi energetsko avtonomijo kmetij in zmanjšali njihovo odvisnost od zunanjih vložkov; poudarja, da je treba optimizirati uporabo surovin in sekundarnih proizvodov, ki ustvarjajo stranske proizvode, kot so digestat in novi viri energije, vključno s trajnostnim bioplinom in trajnostnimi biogorivi, pri čemer je treba upoštevati, da je treba dati prednost proizvodnji hrane; poudarja, da bodo ti ukrepi, ki ne smejo povzročiti večjega upravnega bremena na ravni kmetij, prispevali h krepitvi energetske neodvisnosti EU, povečali dodatne vire dohodka za kmete in ustvarili nove zaposlitvene možnosti; v zvezi s tem spodbuja Komisijo, naj v prihodnji strategiji za biogospodarstvo do leta 2025 prizna pomen teh vidikov;

88. poudarja, da je potreben celosten pristop k razogljičenju kmetijstva, in poziva k ustreznim podporam in spodbudam, tudi za pridobivanje biomase in nagrajevanje prizadevanj za sekvestracijo ogljika v tleh, ter k zadostnemu financiranju za kmete, da bi sprejeli rešitve in prakse, s katerimi bi zmanjšali ogljični odtis kmetijskih rastlin, hkrati pa ohranili njihovo konkurenčnost, da breme tega razogljičenja in delovne obremenitve ne bi nosili izključno sami;

89. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo in okrepijo povezovanje kmetijstva in energije iz obnovljivih virov ter naj priznajo potencial te sinergije za spodbujanje trajnostnih kmetijskih praks, izboljšanje lokalne odpornosti na podnebne spremembe in krepitev krožnega gospodarstva; poudarja, da ima lahko kmetijstvo ključno vlogo pri dogovoru o čisti industriji in energetskem prehodu v sektorju s proizvodnjo energije iz obnovljivih virov; poziva Komisijo, naj pojasni določbe SKP, da bi bolje uskladili in povečali združljivost obnovljivih in trajnostnih virov energije, kot sta agrofotovoltaika in bioplin, s kmetijskimi dejavnostmi;

90. se zavzema za pregled direktive o nitratih, da bi jo uskladili z najnovejšimi znanstvenimi dognanji in dobro kmetijsko prakso, hkrati

pa še naprej varovali kakovost vode; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj sodeluje z državami članicami, da bi hitro sprejeli znanstveno utemeljen predlog, ki bo omogočal uporabo gnojil RENURE pod jasno določenimi pogoji, da bi lahko kmetje zmanjšali svojo odvisnost od sintetičnih gnojil in pospešili prehod na bolj krožne in trajnostne sisteme upravljanja hranil;

91. poziva k olajšanju strukturirane izmenjave znanja in sodelovanja med primerljivimi proizvodnimi sistemi v državah članicah, da bi podprli vzajemno učenje, obravnavali izzive, značilne za posamezne regije, kot so tisti, s katerimi se srečujejo območja intenzivne proizvodnje, in pospešili trajnostne prehode, prilagojene specifičnim razmeram v posameznem sektorju;

92. poziva Komisijo in države članice, naj okrepijo orodja za obvladovanje tveganj v SKP po letu 2027, tako da povečajo finančno podporo za kmetijsko zavarovanje, vzajemne sklade in instrument za stabilizacijo dohodkov; vztraja, da je treba zavarovanja za kmete narediti bolj dostopna in finančno vzdržna; poudarja, da je treba na ravni EU uvesti mehanizem za okrepitev nacionalnih sistemov kmetijskega zavarovanja, ki se bodo samodejno aktivirali ob ekstremnih in nepredvidljivih vremenskih ter zdravstvenih in tržnih krizah; poudarja, da bi morali ti ukrepi dopolnjevati sedanja orodja za upravljanje trga in ne bi smeli ogrožati sedanjih nacionalnih shem;

93. poziva Komisijo, naj okrepi ukrepe za obvladovanje tveganj, vključno z zavarovanjem, pozavarovalnimi shemami in drugimi dopolnilnimi sredstvi, ki se naj uporabijo v primeru višjih pragov škode za preventivne ukrepe ter za nadomestila kmetom v zvezi z naravnimi nesrečami, epizootskimi izbruhi bolezni in boleznimi rastlin; meni, da je treba v to vključiti naložbe v preprečevanje, sisteme zgodnjega opozarjanja in razvoj nove infrastrukture za odpornost, ki bo sektorju omogočila predvidevanje vse večjih tveganj, povezanih s podnebjem, in okrevanje po njih; poudarja, da morajo države članice v večji meri uporabljati orodja za obvladovanje tveganj, ki trenutno niso dovolj izkoriščena;

94. poudarja, da je treba prenoviti in povečati finančno zmogljivost kmetijske rezerve, da bi obravnavali nepredvidene motnje na trgu in podnebne dogodke, kot so suše in poplave; vendar poudarja, da kmetijska rezerva ne more biti edini instrument, in ponavlja, kako pomembno je razviti širši nabor orodij za obvladovanje tveganj in hitro odzivanje, vključno z učinkovitejšimi shemami kmetijskega zavarovanja, vzajemnimi skladi, skladi za izredne podnebne razmere in izredno likvidnostno podporo za kmetijski sektor EU;

95. opozarja, da ni na voljo doslednih in enostavnih metodologij za izračun emisij posameznih kmetijskih sektorjev; odločno nasprotuje vsem poskusom, da bi se kmetijstvo vključilo v sistem trgovanja z emisijami ali drugo shemo okoljskih dajatev;

96. poudarja, da posledice podnebnih sprememb vplivajo na vse regije EU; vendar poudarja, da so južne regije bolj ranljive, saj se spopadajo z dezertifikacijo, sušo, zasoljevanjem vodonosnikov, gozdnimi požari ter vztrajnim deževjem in poplavami, ki povzročajo nove škodljivce in bolezni, ki ogrožajo kmetijski sektor; zato poudarja, da kmetje po vsej EU potrebujejo posebne podporne ukrepe in instrumente, da bi podvojili prizadevanja za prilagoditev svojih dejavnosti podnebnim spremembam ter preprečili in ublažili njihove negativne učinke; opozarja, da je treba zagotoviti celovito podporo podeželskim skupnostim in lokalnim organom pri doseganju teh ciljev;

97. poziva k stalni podpori inovativnim tehnikam kmetovanja, vključno tistim, ki se uporabljajo v ekološkem kmetovanju, kot tudi pri drugih agroekoloških praksah v ekoloških in vse bolj tudi v konvencionalnih sistemih, da bi znatno zmanjšali uporabo vložkov in zunanjo odvisnost v kmetijstvu ter okrepili avtonomijo in prehransko varnost;

98. vztraja, da mora biti prihodnji razvoj ekološkega sektorja EU tržno usmerjen, in poziva, naj se z novo SKP kmeti in novi udeleženci še naprej spodbujajo k ekološkemu kmetovanju; poziva Komisijo, naj preuči nove načine za obvladovanje kriz na ekološkem trgu; opozarja, da je treba ekološko potrošnjo spodbujati tudi z javnimi naročili;

99. spodbuja zmanjševanje živilskih odpadkov in izgub hrane v celotni agroživilski verigi, tudi pri primarnih proizvajalcih, da bi zagotovili učinkovito, inovativno in trajnostno rabo vseh virov; poziva Komisijo, naj na vseh ravneh sprejme ukrepe za preprečevanje izgub in spodbujanje predelave presežkov v proizvode z dodano vrednostjo; vztraja, da je treba hrani, ki jo proizvedejo kmetje, ter velikim prizadevanjem, ki jih vložijo v njeno pridobivanje, pripisati večjo vrednost; v zvezi s tem spodbuja Komisijo, naj spodbuja rešitve, kot sta pregled rokov trajanja in uporaba naravnih konzervansov na biološki osnovi, da bi podaljšali rok uporabnosti živil;

100. poziva Komisijo, naj razvije celovito strategijo za predelavo hranil v celotni agroživilski verigi z namensko podporo inovacijam na področju ločevanja, obdelave in ponovne uporabe hranil iz živilske predelave ter iz tokov odpadkov na maloprodajni in potrošniški ravni;

Privlačen sektor za nove generacije

101. poudarja, da sta zagotavljanje generacijske pomladitve in podjetništva žensk bistvena za ohranjanje prihodnosti kmetijstva EU in socialno-ekonomske strukture podeželskih območij; je seznanjen s prizadevanji v okviru ukrepov SKP za spodbujanje generacijske pomladitve, zlasti na bolj obrobnih podeželskih območjih, in poudarja, da jih je treba povečati; vendar poudarja, da SKP ne more biti edino orodje za vključevanje mladih in žensk v kmetijstvo, temveč jih je treba podpreti z nacionalnimi strategijami, ki bodo vključevale zasebne vire financiranja, vključno z bankami, ureditvami sodelovanja v kmetovanju in partnerstvi, ter finančne instrumente z

manjšimi zahtevami po sofinanciranju ali brez njih; vztraja, da morajo izjemno pomembni cilj zagotavljanja generacijske pomladitve v kmetijstvu EU spremljati strukturni ukrepi, zlasti v zvezi z inovacijami, digitalizacijo, digitalno povezljivostjo in dostopom do zemljišč; v zvezi s tem z zanimanjem pričakuje objavo strategije Komisije za generacijsko pomladitev;

102. poziva države članice, naj oblikujejo usklajene, trajnostne in predvidljive strategije za povečanje privlačnosti dela v kmetijstvu, pri tem pa zagotovijo skladnost s politikami EU in regionalnimi politikami, vključno z nacionalnimi strateškimi načrti; vztraja, da je treba povečati in mobilizirati finančna sredstva SKP za generacijsko pomladitev, ki trenutno vključujejo dodatno plačilo iz prvega stebra ter podporo za naložbe in pomoč za namestitev, ki je na voljo v okviru drugega stebra, pa tudi oblikovanje novih finančnih instrumentov zunaj SKP; poudarja, da bi morali ti instrumenti zajemati večje davčne oprostitve in spodbude, posojila z nizkimi obrestnimi merami, jamstvene sheme za kmetijska posojila, subvencije za orodja za precizno kmetovanje in storitve usposabljanja, tudi o trajnostnih poslovnih modelih, da bi izboljšali donosnost;

103. poudarja, da je treba nuditi raznolike, prilagojene in neodvisne svetovalne storitve za podpiranje mladih kmetov in novih udeležencev, tako pred začetkom dejavnosti kot tudi v naslednjih letih, zlasti na področju mehkih veščin, digitalnih in neposrednih tržnih spretnosti, računovodstva, pravnih vidikov, diverzifikacije podjetij, trajnostnega kmetovanja in komuniciranja; se zavzema za širšo uporabo kmetijskih inkubatorjev, ki bodočim kmetom omogočajo, da izkoristijo znanje kmetov z večletnimi izkušnjami v strukturiranem okolju, preden prevzamejo samostojno kmetijo; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo vzpostavitev nacionalnih centrov za usposabljanje mladih kmetov;

104. poziva Komisijo, naj oceni, ali bi podaljšanje upravičenosti do podpore za mlade kmete do 45 let spodbudila več ljudi, da se začnejo ukvarjati s kmetijstvom, tudi s preusposabljanjem; poziva Komisijo, naj ponovno oceni tudi druge elemente meril za upravičenost, ki so morda preveč omejevalni;

105. pozdravlja sporazum o sodelovanju s skupino Evropske investicijske banke (EIB) kot obetaven model, ki lahko spodbudi oblikovanje finančnih instrumentov za številne vidike SKP, vključno s podporo mladim kmetom in kmeticam, pa tudi politike na področju vode, trga in odpornosti proti podnebnim spremembam v vseh državah članicah; meni, da bi se morala EIB osredotočiti predvsem na zagotavljanje financiranja z nizkimi stroški za ustrezno financiranje kapitalskih postavk in infrastrukturnih projektov, ki bi jih lahko kmetje izvajali v okviru programa modernizacije;

106. spodbuja države članice, naj oblikujejo mehanizme, ki bodo olajšali prehod na dostojno in načrtovano upokojitev; poziva zlasti k shemam predčasnega upokojevanja za kmete, ki se financirajo iz ločenih skladov; zahteva, da se razširijo storitve, ki povezujejo kmete, ki se upokojujejo, s tistimi, ki želijo postati mladi ali novi kmeti, ki bi jih med drugim spremljale logistična podpora in pravno svetovanje, da se omogoči obojestransko koristen prenos kmetij ter neprekinjen prenos znanja in kmetijske dejavnosti;

107. poziva Komisijo in države članice, naj v svojih strategijah za generacijsko pomladitev obravnavajo posebne ovire, s katerimi se spopadajo ženske, zlasti mlade, ki želijo vstopiti v kmetijski sektor, vključno z vprašanji, ki niso neposredno povezana s kmetijstvom, kot so ustrezne zdravstvene in socialne storitve; je seznanjen s prizadevanji v okviru ukrepov SKP za podporo ženskam v kmetijstvu, vendar poudarja, da je potrebna močnejša in bolj prilagojena podpora, zlasti na obrobnih podeželskih območjih, vključno z dostopom do posojil, usposabljanja ali finančne pomoči, da se zagotovijo resnično sodelovanje in enake možnosti; poziva države članice, naj vzpostavijo ustrezne pogoje za dejavno udeležbo žensk v predstavniških agroživilskih organizacijah ter v upravnih organih kmetijskih podjetij in združenj žensk na podeželju; v zvezi s tem pozdravlja prihodnjo vzpostavitev platforme za kmetice kot prostora za dialog in izmenjavo dobre prakse, da bi povečali udeležbo in enake možnosti v agroživilskem sektorju;

108. poziva Komisijo in države članice, naj nujno obravnavajo problem izgube in koncentracije kmetijskih zemljišč, vključno s pomanjkanjem preglednosti na tem trgu; poudarja, da je lahko zakup zemljišč pod pogoji pravne varnosti izvedljiva kratkoročna alternativa za dostop do zemljišč, saj je potrebnih manj sredstev za začetek dejavnosti in spodbuja generacijsko pomladitev; poudarja, da so pomembne javno podprte storitve usklajevanja ponudbe zemljišč in povpraševanja po njih in strukturiranega načrtovanja nasledstva, zlasti za prenos zemljišč, ki omogočajo predčasno upokojitev in neprekinjenost upravljanja kmetij; se zavzema, da bi države članice sprejele politike za spodbujanje dolgoročnega stabilnega zakupa zemljišč in tako zagotovile varnost posesti in časa za naložbe, zlasti za mlade kmete, kmetice in nove kmete, kar bi lahko izboljšalo tudi zdravje tal, okoljsko učinkovitost in odpornost proti podnebnim spremembam;

109. pozdravlja namero Komisije, da ustanovi opazovalnico EU za kmetijska zemljišča, ki bi morala izboljšati preglednost na trgu kmetijskih zemljišč v EU, olajšati usklajevanje podatkov o kmetijskih zemljiščih in dostop do zemljišč, omogočiti sodelovanje in izmenjavo dobre prakse med državami članicami ter nuditi priporočila za bolj informirano oblikovanje politik EU;

110. poudarja, da ohranjanje raznolike kulturne krajine v EU ni le ekološkega in turističnega pomena, temveč je tudi temelj regionalne identitete in dolgoročne odpornosti podeželja; zato poziva, naj se

njihovo ohranjanje izrecno prizna in vključi kot strateški cilj v SKP po letu 2027;

111. spodbuja pristope k obnovi narave, ki temeljijo na partnerstvu s kmeti in lastniki zemljišč ter zagotavljajo popolno spoštovanje lastninskih pravic;

112. spodbuja Komisijo, naj preuči, kako bi lahko SKP podprla nove poslovne modele za kmete za še bolj trajnostno in konkurenčno kmetijstvo v Evropi;

113. poziva Komisijo, naj spodbuja partnerstva za izmenjavo dobre prakse in inovativnih zamisli med državami članicami v sodelovanju z lokalnimi organi, univerzami, raziskovalnimi središči in kmetijami; poudarja, da bi moralo biti to sodelovanje osredotočeno na poenostavitev, dostopnost, povečanje trajnostnosti in reševanje izzivov, značilnih za vsako regijo in sektor, ter da bi ga bilo treba podpreti z ustreznim usposabljanjem, s čimer bi se izognili izkrivljanju in različnim pristopom, ki bi lahko kmete potisnili v slabši položaj;

114. podpira spodbujanje programov podpore in prepoznavnosti, ki odražajo, da lahko kmetijstvo nudi izpolnjujoč in zadovoljujoč način življenja, pri čemer se poudarjajo vrednost in zavezanost kmetov naravi, prehranska varnost ter lastnosti in vrednote, ki so neločljivo povezane z delom kmetov; opozarja na pomen skladnosti politik skozi čas, ki je bistvena za omogočanje jasnih dolgoročnih ciljev za kmetijski sektor;

115. poudarja, da je potrebna močna in dobro financirana promocijska politika EU, vključno z večjimi proračunskimi sredstvi za SKP, da bi povečali ozaveščenost o kakovosti kmetijskih in živilskih proizvodov EU v Uniji in po svetu, ter poudarja, da je to v obdobjih gospodarske negotovosti še toliko bolj pomembno;

Inovacije za nadaljnjo posodobitev kmetijstva

116. poziva, naj se pripravi ambiciozen naložbeni sveženj za inovacije, tehnologijo in uporabne raziskave, prilagojene potrebam kmetov, ki bi se financiral iz SKP, programa Obzorje Evropa, programa Digitalna Evropa in drugih podpornih mehanizmov, ki bodo imeli ključno vlogo pri spodbujanju bolj trajnostnega in prilagojenega kmetijskega sektorja; poudarja, da bi moral program Obzorje Evropa vključevati poseben steber za kmetijstvo, namenjen spodbujanju raziskav, inovacij in prenosa znanja v agroživilskem sektorju;

117. poudarja, da je treba poskrbeti za pravičen dostop do inovativnih in digitalnih rešitev in za njihovo uporabo na vseh vrstah kmetij in ozemelj v EU ter da te rešitve podpirajo trajnostno kmetijstvo, nudijo pomoč pri upravljanju raznolikosti in kompleksnosti kmetijskih ekosistemov, prispevajo k strategijam za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje, izboljšujejo prihodke kmetov,

zmanjšujejo upravno obremenitev kmetov in uprav, predvidevajo prihodnje proizvodne pogoje ter so v skladu s pričakovanji potrošnikov in družbe; poudarja, da bi bilo treba uporabo novih tehnologij podpreti z ustreznim pravnim okvirom, da bi v celoti izkoristili njihov potencial, ter da bi bilo treba zanje opraviti zanesljive ocene tveganja;

118. poziva, naj se povečajo sredstva za uporabne raziskave trajnostnih in učinkovitih alternativ konvencionalnim fitofarmacevtskim sredstvom in naj se prenovijo sedanji postopki odobritve; poudarja, da je treba preprečiti kakršen koli nadaljnji umik fitofarmacevtskih sredstev, ki spoštujejo določene zakonske varnostne omejitve, s trga, če alternative še niso na voljo, da bi zagotovili varno in trajnostno ohranjanje kmetijske proizvodnje; opozarja na potencial, ki ga imajo biostimulanti za izboljšanje produktivnosti rastlin;

119. poudarja, da je treba priznati in povečati vlogo, ki jo ima model sistema znanja in inovacij na področju kmetijstva kot strateško in medsektorsko orodje v SKP po letu 2027, saj lahko omogoči učinkovito razširjanje znanja in inovacij na kmete; meni, da je učinkovit in usklajen sistem znanja in inovacij na področju kmetijstva osrednjega pomena za doseganje ključnih ciljev SKP v smislu konkurenčnosti, trajnostne proizvodnje hrane, odpornosti proti podnebnim spremembam in digitalnega prehoda ter da ga je treba v celoti vključiti v nacionalne strateške načrte;

120. priznava pomen, ki ga ima evropsko partnerstvo za inovacije na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti, ki je prispevalo k napredku pri inovacijah v agroživilskem in gozdarskem sektorju z ustanovitvijo operativnih skupin in izvajanjem inovativnih projektov za razvoj najsodobnejših rešitev ter predstavljanje dobre prakse, ki izboljšujejo trajnostnost, odpornost in konkurenčnost agroživilskega sektorja; poziva Komisijo, naj poveča podporo za to pobudo v SKP po letu 2027;

121. poudarja, da je treba v okviru razvoja podeželja oblikovati poseben ukrep, ki bo temeljil na načelih integriranega trajnostnega kmetijstva, da bi spodbudili večjo uporabo integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi, vključno z biološkim zatiranjem škodljivcev, droni in endoterapijo, za optimizirano uporabo fitofarmacevtskih sredstev, pri čemer je treba vedno spoštovati določene pravne in varnostne omejitve ter kmetom zagotoviti nadomestilo za morebitne nastale finančne izgube; poudarja, da je treba vzpostaviti integrirano kmetijstvo kot splošno priznan sistem v EU ter napredovati pri uvajanju in podpiranju praks trajnostnega in ekološkega kmetovanja;

122. poudarja, da je treba spodbujati zasebno financiranje v okviru SKP, da bi povečali naložbe v kmetijstvo in razvoj podeželja z mobilizacijo več dolgoročnih sredstev za organizacije kmetov, zlasti mala in srednja podjetja, ter družinska podjetja;

123. ugotavlja, da je po podatkih študije Službe Evropskega parlamenta za raziskave (EPRS) iz leta 2025[1] majhno število velikih klavnic skoncentriranih v nekaterih regijah; zato poudarja, da je treba s sredstvi SKP podpreti ustanavljanje in razvoj klavnic, da bi spodbudili lokalno gospodarstvo, ustvarili delovna mesta in okrepili kratke dobavne verige;

124. poziva, naj se hitro odobrijo in začnejo izvajati nove tehnike žlahtnjenja, kot je CRISPR Cas, tako v malih kot velikih podjetjih, da bi spodbudili razvoj bolj odpornih, z viri gospodarnih in okoljsko trajnostnih poljščin;

125. poziva, naj se sprejmejo ukrepi, s katerimi bi kmetje ohranili popolno lastništvo in nadzor nad svojimi podatki, s čimer bi zaščitili njihove pravice in spodbujali preglednost pri uporabi in souporabi kmetijskih podatkov v okviru razvijajočih se digitalnih inovacij in inovacij, ki temeljijo na umetni inteligenci;

126. priznava morebitne koristi, ki bi jih lahko imel prostovoljni vseevropski okvir za certificiranje odvzemov ogljika, in poziva Komisijo, naj izboljša dostop do teh priložnosti za kmetijski sektor; poudarja, da bi lahko ogljični in naravni dobropisi zagotovili pozitivno spodbudo in dodatno plačilo za kmete, zlasti mlade kmete, s pravičnim nagrajevanjem praks, kot sta kmetijsko gozdarstvo in regenerativno upravljanje tal, ki prispevajo k zajemanju ogljika in zmanjšanju emisij na kmetijah; poudarja, da mora biti tak okvir za certificiranje odprt in na voljo vsem kmetom, ki želijo ohraniti ali povečati zmogljivost svojih tal za shranjevanje ogljika, ter spodbuja Komisijo, naj z ustreznimi spodbudami in dolgoročno tržno predvidljivostjo za vlagatelje iz zasebnega sektorja ustvari pogoje za zagotovitev tržnega povpraševanja po takih certifikatih; poudarja, da bi morala sekvestracija ogljika v kmetijske površine dopolnjevati aktivno in trajnostno kmetijsko proizvodnjo, ne pa je nadomeščati;

127. poziva Komisijo, naj spodbuja proizvodnjo sončne energije na kmetijah, in sicer tako, da bodo lastništvo nad obrati in pridobljene koristi ostali v rokah lastnikov zemljišč in lokalne skupnosti ter da bo to združljivo s kmetijsko dejavnostjo, da bi izboljšali sposobnost kmetov za prilagajanje podnebnim spremembam ter prispevali k stabilnosti in diverzifikaciji njihovih dohodkov;

128. poziva Komisijo, naj upošteva priporočila iz Niinistöjevega poročila in preuči pomen strateških zalog hrane; poziva k obširni vzpostavitvi strateških zalog hrane na podlagi trdnih izkušenj, pridobljenih na

---

[1] Študija z naslovom *Animal welfare during transport: Update on the implementation of Council Regulation (EC) No. 1/2005* (Dobrobit živali med prevozom: Najnovejše informacije o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 1/2005), EPRS, enota za naknadno ocenjevanje, marec 2025, https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2025/765766/EPRS_STU(2025)765766_EN.pdf.

Finskem in v Nemčiji, ter k vključitvi koncepta „vgrajene dvojne rabe“ v politike razvoja proizvodnje biogoriv; meni, da brez strateških zalog hrane prehranska neodvisnost ni možna;

129. poudarja, da je pomembno izrecno potrditi zakonitost gojenja, spravila, predelave in trženja celotne konopljine rastline za odobrene industrijske namene po vsej EU, da bi kmetom, predelovalcem, regulatorjem in potrošnikom zagotovili pravno varnost; ugotavlja, da je za gojenje konoplje potrebno razmeroma malo vložkov, zlasti gnojil, fitofarmacevtskih sredstev in vode; poudarja, da ta rastlina prispeva tudi k zdravju tal in biotski raznovrstnosti, saj podeželskim območjem zagotavlja nove gospodarske priložnosti, dodatne prihodke in inovacije z zagotavljanjem surovin za industrijsko uporabo, kot so tekstilna vlakna, in za druge namene, na primer za zdravje, hrano in krmo; poziva Komisijo, naj na ravni EU določi skupni prag 0,5 % tetrahidrokanabinola (THC) za pravno klasifikacijo industrijske konoplje, da se zagotovi uskladitev nacionalne zakonodaje v skladu s sodbami Sodišča Evropske unije in mednarodnim pravom;

°

° °

130. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.